

ONZE VOGELS

42e jaargang no. 1, januari 1981

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

ERELEDEN

A.L. van Liempd (erevoorz.), B.J. Bos, A. Dommerholt,
J.J. Krol, A.J.F. Lammerse, E.J. Lensink,
Joh.M. van Pelt, D.J. Prinsen en A.F. Smit.

DAGELIJKS BESTUUR

Voorzitter: W.J. Mulder, Verwerstraat 39,
7415 RZ Deventer, telefoon (05700) 2 36 48.
Secretaris: H. de Geus, Amersfoortsestraat 71,
3772 CH Barneveld, telefoon (03420) 1 61 60.
Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44,
4621 AT Bergen op Zoom, telefoon (01640) 3 46 63.
2e Voorzitter: (wnd.) G.C. Goedschalk,
Akeleistraat 148, 2565 PC Den Haag.
Commissaris: D.J. van der Molen, Gentiaan 5,
7721 HA Daifsen, telefoon (05293) 12 57.

DISTRICTSVOORZITTERS (leden bondsbestuur)

District Groningen: R.P. Smith, Zuiderveen 36a,
9673 EL Winschoten, telefoon (05970) 1 35 83.
District Friesland: J. Forsten, Zuiderkade 8,
8801 MJ Franeker, telefoon (05170) 29 68.
District Drenthe: J.H. Heijnen, W. Groistraat 126,
7885 EL Barger Oosterveld, telefoon (05910) 2 54 20.
District Overijssel: A.M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41,
7481 GG Haaksbergen, telefoon (05427) 30 06.
District Gelderland: wnd. P. Vierhuis, Evertsenlaan 62,
3843 EM Harderwijk, telefoon (03410) 1 60 68.
District Utrecht: C. van Lunteren, Vlasoord 13,
3991 XC Houten, telefoon (03403) 26 08.
District Noord-Holland: G.F. Huner,
Bickerstraat 60, 1701 EG Heerhugowaard,
telefoon (02207) 1 13 98.
District Zuid-Holland: G.C. Goedschalk,
Akeleistraat 148, 2565 PC Den Haag,
telefoon (070) 68 16 70.
District Zeeland: J. van der Walle, Churchillweg 4,
4561 WN Hulst, telefoon (01140) 1 38 16.
District West Noord-Brabant: J.C.W. Luijsterburg,
Nieuweweg 23, 4631 TC Hoogerheide,
telefoon (01646) 31 17.
District Oost Noord-Brabant: J.C. Vos, Braillestraat 2,
5361 AK Grave, telefoon (08860) 29 78.
District Limburg: H.J. Nooijen, Reigerstraat 29,
5932 VX Tegelen, telefoon (077) 3 34 58.

BONDSBUREAU

Aletta Jacobsstraat 4, Postbus 74,
4600 AB Bergen op Zoom,
gironummer 1148324, telefoon 01640 - 3 50 07.
Geopend; 08.00 tot 17.00 uur. 's Zaterdags gesloten.

SECRETARIATEN TECHNISCHE COMMISSIES

Kleur-, vorm- en postuurkanaries:
Tj. Boersma, Verzetstraat 13, 8923 CP Leeuwarden,
telefoon (05100) 6 60 37.
Tropen, parkieten etc.:
G. v.d. Meijden, Kempenlandstr. 27, 5283 CX Boxtel,
telefoon (04116) 7 45 29.
Zangkanaries:
Mevr. C. v.d. Toorn, Zeilstraat 58, 2586 BE Den Haag,
telefoon (070) 55 98 14.

ONZE

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE

LIDMAATSCHAP

Zij die in **Nederland** woonachtig zijn en lid wensen te worden van de NBvV, wende zich tot de secretaris van een in de plaats van inwoning gevestigde afdeling. Naam en adres worden gaarne door het bondsbureau verstrekt.

Zij die in het **buitenland** woonachtig zijn, kunnen verspreid lid worden door overmaking van het hieronder genoemde bedrag.

België: Bfr. 450,—, bij vooruitbetaling op onze postrekening nr. 000-0156074-01, bij het bestuur der postcheck te Brussel 1.

Overige landen: Hfl. 40,00, bij vooruitbetaling per internationale postwissel aan het bondsbureau NBvV. Indien men het maandblad per luchtpost wilt ontvangen, wordt een extra tarief volgens PTT-kosten berekend.

Alle tarieven gelden per kalenderjaar.

SPECIAALCLUBS

Het lidmaatschap van de speciaalclubs is voorbehouden aan hen die reeds lid van de NBvV zijn. Voor verdere inlichtingen c.q. opgave lidmaatschap, wende men zich uitsluitend tot onderstaande secretariaten.

Europese vogels en hun hybriden

G.J. Althuis, Zevenhuizen 5,
9064 DE Oudkerk, telefoon (05103) 27 18
Contributie f 20,— per jaar, entree f 5,—

Gras- en Grote parkieten

J.M. Lupsan, Mosterdhof 168,
6931 AS Westervoort, telefoon (08303) 87 80
Entree f 5,—.

Insecten- en vruchtenetende vogels

E.M. Wessels, Meijenhage 87,
3085 CG Rotterdam, telefoon (010) 81 09 73
Contributie f 25,— per jaar, entree f 5,—.

Japane meeuwen

A. Kok, Pals 29,
6931 DJ Westervoort, telefoon (08303) 23 58
Contributie f 15,— per jaar, entree f 5,—.

Vorm- en Postuurkanaries

J.H. Wiersma, Brinkstraat 53,
3881 BP Putten, telefoon (03418) 18 80
Contributie f 25,— per jaar, entree f 5,—.

Zebravinken

J.G.J. van Valkenburg, Aurtollaan 88,
3527 EX Utrecht, telefoon (030) 93 12 18
Contributie f 25,— per jaar, entree f 5,—.

ABONNEMENTEN

Losse abonnementen op het maandblad f 30,00 per kalenderjaar. Overmaking, bij vooruitbetaling, op gironummer 1148324 t.n.v. NBvV en onder vermelding abonnee OV. Reeds verschenen nummers van een jaargang worden nagezonden en vervolgens elke maand tot en met december.

Vogels

ISSN 0030-3224

ND VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 50.000)

REDACTIE

J.E. van Berkel
Chr. Walraven

Redactieadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeelten daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties — ook die van leden en abonnees — net een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere nrichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de V.B.v.V. Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op „Onze Vogels“, van zuivere particuliere aard zie onder „Vraag en Aanbod“.

VRAGEN OVER?

WATERSLAGERS aan: H. Warmerdam, V.d. Duijn van Maasdamlaan 45, 2181 XB Hillegom.

PARZERS aan: E. de Koning, Vrouwenweg 16, 322 LK Leiden.

LEURKANARIES aan: W.C. Oonk, Bergweg 37, 1242 EP Lochem.

FORM- EN POSTUURKANARIES aan: A.P. Kools, Molenweg 9, 4505 PM Zuidzande.

EUROPESE VOGELS (WILDZANG) EN HUN BASTAARDEN, GROTE PARKIETEN EN

AGAPORNIDEN aan: D.A. Duivis, St. Josephstraat 46, 4847 SG Teteringen.

ZEBRAVINKEN, JAPANSE MEEUWEN EN HUN BASTAARDEN aan: P.J.F. Klören, Meidoornweg 10, 1768 CN Soest.

EXOTISCHE VOGELS EN HUN BASTAARDEN aan: A. Schuurhuis, Drecht 23, 8032 CH Zwolle.

WILDZANGKWEKERS aan: E.M. Wessels, Meijenhage 87, 3085 CG Rotterdam.

GRASPARKIETEN aan: H.W.J. van der Linden, Verbodestraat 72, 5921 ES Blerick.

Postzegels voor antwoord bijsluiten. Geen retourport, dan ook geen antwoord!

Deze regel geldt ook voor vragen aan auteurs etc.

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda, onder nummer V-280824

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op 23 februari 1981

IN DIT NUMMER

	pag.
Trogans	4
Grasparkieten allerlei	6
Pietpraat over Crestel/Crestbred	8
Bastaardering met zebra vinken	9
Parelhalsamadine	11
De zieke vogel	12
Het slecht uitkomen van eieren	14
De koloniewever, een opmerkelijke nestbouwer	16
Kweken met kleurkanaries	18
Mijn kweek met Olijfvinken	20
De Kaapse papegaai	24
Exotische vogels als huisdieren Ja of Nee	27
Bolbloemen in de vensterbank	28
Schijfkamille	29
Zaad niet alleen vogelvoeding	30
Geslaagde kweek met de groenwangamazone	32
Dikzitten	33
Volière van de maand	34
Vogel '81	36
Kweken van Europese vogels	39
Wildzangkwekers opgelet	39
Vraag en Aanbod	40
NBvV boekenservice	47

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
CéDé vogelvoerders bv	10
Fauna Lux, Edelchemie Pauheel B.V., Conditio, Fish and Bordshop, F. Thijsen Mill, Henk van Os, 't Holthoes, H.M. Krabbe	26
Fauna metaalwaren b.v.	41
Sabri pet Supplies	42
Fauna metaalwaren b.v.	43
Siem van 't Hart, Orni Mondo	44
Tovo, W. Roupe van der Voort, Paramaunt	45
404	46
Animali, Zoo Park, Weesperkarspel bv, Rein van der Veen	47

Foto voorplaat: Narinatrogon
Vogelpark Walstode/Horst Müller

Ontwerp en druk: Seens b.v., boekdruk/offset
Postbus 59 - 3100 AB Schiedam - Telefoon (010) 62 29 22

TROGONS

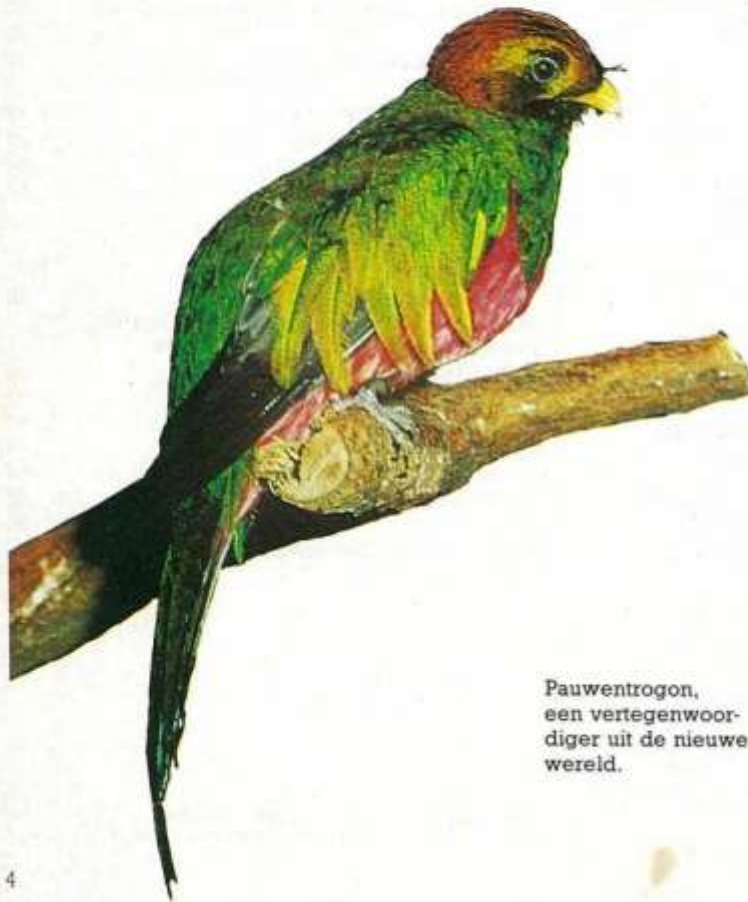
Tekst: C.E. van Berkel

Foto's: Vogelpark Walsrode/H. Müller

In het algemeen leggen de trogons hun nestkamers aan in vermolmden boomstammen- of stronken. Omdat ze de snavel gebruiken om die nestholten 'bedrijfsklaar' te maken noemt men ze ook wel knaagvogels.

De familie Trogonidae is een op zich zelf staande groep van bijzonder kleurrijke en interessante vogels. Door hun exotische kleurenpracht spreken ze tot ieders verbeelding. De familie bestaat uit 20 soorten die voorkomen in de zogenaamde nieu-

we wereld, 11 soorten komen voor in India, op de Filipijnen en in Indonesië en 3 soorten bewonen de oerwouden ten zuiden van de Sahara. Een van die drie is de **Narinetrogon**, die u ziet afgebeeld op de voorplaat en in een wat kleiner formaat op deze pagi-

Pauwentrogon, een vertegenwoordiger uit de nieuwe wereld.

na, en die de aanleiding zijn om in het openingsartikel van deze editie wat nader op deze werkelijk schitterende en qua levenswijze bijzondere vogels in te gaan.

Vooropgesteld dat het bepaald geen algemeen voorkomende vogels bij de vogelliefhebbers zijn, ze komen zelfs in dierentuinen en vogelparken maar zelden voor.

In Europa is het nog niet voorgekomen dat trogons werden gekweekt. Buiten Europa, en wel in Costa Rica schijnt dit al wel eens met de Quetzal *Pharomachrus mocino*, te zijn gelukt.

Een van de belangrijkste anatomische bijzonderheden van de trogon is de bouw van de voeten. De poten zijn klein en betrekkelijk zwak, het loopbeen is bevederd en ze hebben twee naar voren en twee naar achteren geplaatste tenen. Is dat, zo zult u zich misschien afvragen, dan zo bijzonder, de parkieten hebben dat toch ook? Toch wel, want is bij de parkieten de vierde teen naar achteren gedraaid, bij de trogons is de binnenste, de tweede teen naar achteren gedraaid en zijn bovendien de twee voorste tenen aan de basis min of meer vergroeid. Zie de tekeningen. Een ander typisch kenmerk van de trogons is hun uitzonderlijk tere en dunne huid. De zachte veertjes zijn zeer los gehecht aan een uiterst dunne opperhuid. Moet je bijvoorbeeld al bij diamantduifjes erg goed oppassen om als we ze beetpakken geen hand met veertjes over te houden, bij de trogons is dat helemaal uitkijken.

Trogons zijn middelmatig grote vogels, 25 tot 35 cm, met afgeronde vleugels en een lange rechthoekige staart. Zoals gezegd zijn ze in het algemeen fel gekleurd, vooral de mannelijke exemplaren. De bovenste delen zijn glanzend metaalgroen of bruin, de kop-, borst- en buikbevedering zijn opvallend rood, groen, blauw of goudgeel van kleur. Ondanks deze beslist felle kleuren vallen ze, mede door het onderbroken tekeningspatroon en het spel van licht en schaduw tussen de bladeren, nauwelijks op. Bovendien zijn de vogels niet zo bewegelijk en kunnen soms heel lang volkomen stil zitten. Hun houding is dan kaarsrecht en fier, alleen de kop beweegt bij het volgen van een voorbijvliegend insect. Hun geluid is een zacht koerende maar zeer verdragende roep.

Ze leven in hoofdzaak van insecten die ze in de vlucht snappen en dat va-

il direct vast te stellen aan de bouw in vorm van hun snavel die breed en flat is met aan de basis wat rechtopstaande stugge haren. Als ze een insect snappen, dan vliegen de vogels erug naar hun zitplaats om de vangst faar op te eten of liever gezegd door e slikken.

De Narinatrogon eet soms ook wel jessen en ook deze worden in de vlucht 'geplukt' om ze verder op hun zitplaats te verorberen.

Van de, zeg maar Amerikaanse trogonsoorten, zijn er ook die in hoofdzaak van vruchten leven en deze soorten hebben een meer ingekerfde snavelrand.

broeden doen ze in holten van stammen en dikke takken en de eieren worden op de uit vermolmd hout bestaande bodem gelegd. Veel Amerikaanse soorten maken zelf een nest naar omdat hun snavel niet op zwaar takwerk is berekend, kiezen die soorten dan wel totaal vermolmde dus zachte plekken. De naam 'knaagvogels' is dan ook wat overtrokken, wat te sterk uitgedrukt. Er zijn ook trogonsoorten die termietenheuvels als broedplaats innemen. In midden en noordelijk Zuid Amerika is er een soort, Trogon violaceus, die de papiernesten van een bepaalde wespesoort als broedplaats gebruikt. En de wespen... die worden door het vogelpaar opgevreten als ook de in de nesten aanwezige larven.

In het algemeen leggen trogons 2 tot 4 ronde en meestal witte maar soms ook geelachtig of groenachtig blau-

we eieren die overigens geen enkele tekening vertonen. Beide oudervogels broeden en dat proces duurt ongeveer 19 dagen. De jongen vliegen uit op een leeftijd van 16 dagen, grotere soorten na ongeveer 23 dagen. De jongen kunnen bij het verlaten van het nest al wat vliegen; hun formaat is wat kleiner dan van de oudervogels en ze zijn nog niet op kleur. Jonge trogons gelijken meer op de wijfjes.

De drie in het Afrikaanse werelddeel voorkomende soorten, betreft de geslachten Apaloderma en Heterotrogon. Vanwege hun tekening rond de ogen en oorstreek noemt men ze 'Treugeltrogons! Van deze drie geslachten maakt ook, zoals gezegd, de Narinatrogon, Apaloderma narina, met nog één ondersoort, deel uit. Hun verspreidingsgebied is groot, van Eritrea en Sudan tot Angola en Zuid Afrika.

Afgebeeld is een exemplaar van het mannelijk geslacht. Het wijfje is in het gelaat meer bruin van kleur, de borst is grijs met een zalmkleurige tint. De eieren van de in de westelijke streken voorkomende soort zijn zalmcremekleurig, die van de in Zuid Afrika voorkomende soort glazig wit.

De Zuidafrikaan noemt ze Bosloeri's. Tot zover deze bijdrage over de trogons waarover ik de gegevens heb verkregen uit Vogels van de Wereld, Grzimek's Dierenencyclopedie en Birds of South Africa.

**Bestuur
en
redactie
wensen
u
een in
alle
opzichten
goed
1981**

Voet van parkiet

Voet van trogon

Grasparkieten allerlei

De huisvesting

door H.W.J.v.d. Linden

Wat huisvesting betreft stelt een grasparkiet geen hoge eisen. Eén van de goede eigenschappen van de parkiet is dat ze zich in elk verblijf kunnen aanpassen en er tot broeden overgaan. Dat neemt echter niet weg dat men van doelmatig gebouwde verblijven betere resultaten kan verwachten zodat we hieraan toch de nodige aandacht moeten besteden.

Voor het kweken van grasparkieten behoeft men beslist niet over een grote tuin te beschikken. Ook op zolder, in een lege slaapkamer, ja zelfs in bergruimten onder de moderne torenflats worden grasparkieten gehouden en gekweekt en dikwijls met uitstekende resultaten.

Bij een tekort aan daglicht kan men zonder bezwaar gebruik maken van kunstlicht in de vorm van TL-verlichting. Er zijn zelfs al buislampen verkrijgbaar die het volledige zonnenspectrum inclusief het ultraviolette licht uitstralen. Vanzelfsprekend is een goed ingericht tuinhok met buitenvolière te prefereren boven een souterain doch ook het laatste heeft zekere voordelen. Een ruimte binnenshuis is meestal vorstvrij en de temperatuur is er vrij constant. In een buitenverblijf is dit alleen door een kostbare verwarming te realiseren. Alhoewel grasparkieten winterhard zijn, en hun jongen bij strenge vorst zonder mankeren grootbrengen, verdient het aanbeveling in de broedruimte een temperatuur van ongeveer 10 graden Celcius te handhaven.

Het zou me weinig moeite kosten een tiental bladzijden te vullen met allerlei schetsen en bouwtekeningen, maar uit ervaring weet ik dat u als kweker toch uw eigen inzichten heeft en van de door mij gemaakte tekeningen zult afwijken. Deze vrijheid van handelen gun ik u van harte en ik zal mij daarom beperken tot het geven van een aantal adviezen en tips waarmee u bij de bouw rekening kunt houden.

De eerste raad die ik u geef is deze: Maak of u nu binnen of buiten bouwt de vluchten niet te klein ook al bent u van plan maar enkele vogels te houden. Later zult u bemerken dat dit advies terecht is. De meeste kwekers beginnen het jaar erop al weer te breken met alle kosten die hieraan verbonden zijn. Maak indien de ruimte dit toelaat 2 vluchten, één voor de mannen en één voor de poppen. Nog beter is het als u er nog een derde vlucht bijmaakt voor de jonge vogels. Strikt noodzakelijk is het niet. Aan de andere zijde van de beschikbare ruimte kunt u dan de broedkooien opstellen.

Bouwt u buiten in de tuin dan kunt u van hetzelfde principe uitgaan. U heeft dan echter nog de mogelijkheid voor de binnenvluchten enkele buitenvolières te plaatsen.

Begin met u op de hoogte te stellen van de plaatselijke bouwvoorschriften bij het Bureau Bouw en Woningtoezicht van de gemeente waar u woonachtig bent. Voor de aanvraag van een bouwvergunning moet u een bouwtekening indienen, meestal in drievoud, met een opgave van de door u te gebruiken materialen. Woont u gehuurd, verzuim dan niet de bepalingen hieromtrent in het huurcontract na te kijken. Hierdoor kan veel narigheid achteraf voorkomen worden. Het behoeft, om dezelfde reden, wel geen betoog dat u zich strikt aan de tekening en bouwvoorschriften moet houden. Voorts gelden voor de volièrebouw in de tuin enkele speciale regels waar u rekening mee dient te houden.

Grasparkieten zitten niet graag de gehele dag in de zon. Zorg er dus voor dat ze ook in de schaduw kunnen zitten. Gebruik daarom geen plastic golfplaten op het nachtverblijf. Als bedekking op de buitenvlucht is dit materiaal juist wel erg geschikt. Niet alleen houdt u de buitenvolière goed droog, maar de plastic golfplaten bieden tevens een goede bescherming tegen katten en roofvogels. Verzuim niet onder de golfplaten gaas aan te brengen. Menig vogelliefhebber is door deze nalatigheid zijn hele collectie vogels kwijt-

geraakt toen bij storm het dak er af gerukt werd.

Gebruik in de buitenvlucht grof rivierzand als bodembedekking. Nog beter is het, onder het rivierzand een laag kiezel of puin aan te brengen, zodat het regenwater, dat er van de zijkant inregent direct wegzakt.

Voorals u er vanaf ziet op de buitenvolière een dak te maken, is een dikke laag rivierzand als bodembedekking zonder meer noodzakelijk. Heeft weinig zin, een vlucht bestemd voor grasparkieten te beplanten.

In een mum van tijd wordt al uw moeite te niet gedaan doordat de vogels alles kaal knagen. Neem als decoratiemateriaal liever een paar kleine boomstronken of grillig gevormde takken. Met een beetje moeite is hier wel aan te komen. De zitstokken maakt u het beste van levend hout, bijvoorbeeld van wijgetakken, met een diameter variërend van 10 tot 25 mm.

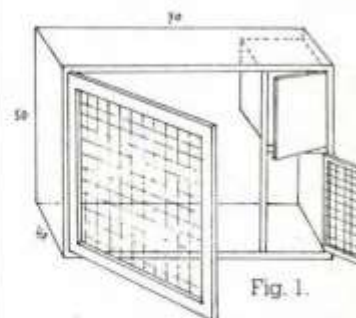
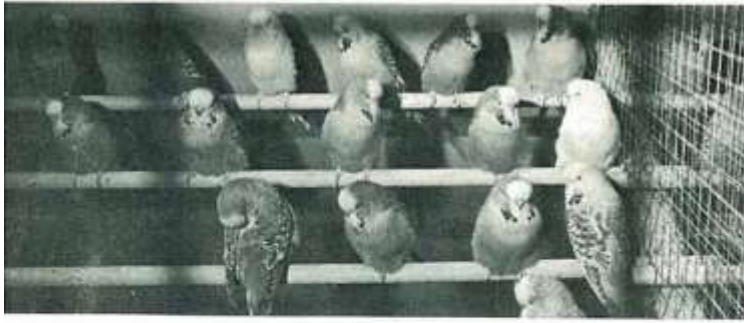

Fig. 1.

De zitstokken dient u van tijd tot tijd te vernieuwen. Sommige liefhebbers gebruiken voor hun vluchten geplastificeerd gaas. Doordat grasparkieten overal aan knagen houdt deze beschermende laag het meestal niet lang uit. De extra kosten die u voor dit soort gaas maakt zijn weggegooid geld. Zelf heb ik goede ervaringen met gewoon gegalvaniseerd gaas. Als extra bescherming tegen weersinvloeden, maar ook om de hinderlijke schittering van nieuw gaas tegen te gaan, breng ik met een rolborstel een laagje sloopsteer aan hetgeen verkrijgbaar is in winkels voor scheepsbenodigdheden.

Als u elke 2 jaar het gaas hiermee behandelt biedt het een afdoende bescherming, getuige mijn volières waar al 20 jaar hetzelfde gaas opzit.

De bodem van het binnenhok maakt u van beton of van trottoirtegels. Alvorens de tegels te leggen of beton te storten legt u eerst een stuk plastic op de grond. Hierover een laag zand en dan pas tegels leggen of beton stor-

en. Deze handelswijze is noodzakelijk om het optrekken van vocht te voorkomen. Over de tegel- of betonaag dient u, als bodembedekking, nog een laagje rivierzand te strooien. De ventilatie in het vogelverblijf moet optimaal zijn. Zorg er bij de bouw van het hok voor dat u de openslaande ramen zodanig plaatst dat uw vogels niet op de tocht komen te zitten.

Voor de verlichting in het nachtverblijf kunt u het beste TL-armaturen nemen. De aanschaf is weliswaar iets duurder maar ze zijn voordelig in het gebruik. Het aan- en uitgaan van de verlichting regelen we bij voorkeur met een tijd klok. Uit ervaring weet ik dat het zelf aan- en uitdraaien van de verlichting te onregelmatig gebeurt net als gevolg dat de vogels uit conditie raken. Laat gedurende de nachturen als de TL-verlichting gevoeld is een klein lampje branden. Zeer geschikt hiervoor zijn de spaarbranders die men wel op kinderkanen gebruikt en die men zo in het stopcontact kan steken.

Vet voederen doen we bij voorkeur op een verhoging. Hiertoe kunt u een roedertafel nemen of gewoon een stevige plank aan de muur bevestigen waarop u dan de voer- en gritzakjes zet. Grasparkieten baden niet. Een schaal voor het badwater kan dus achterwege blijven. Het drinkwater geven we in een zogenaamde flessenautomaat die we aan het plafond op kunnen hangen. We zorgen ervoor dat voerbakjes en drinkfles ver genoeg van de zitstokken verwijderd staan, zodat ze niet

door de uitwerpselen van de vogels bevuild kunnen worden.

De broedkooien zijn een hoofdstuk apart. U kunt de kooien los maken maar ook als een soort batterij aan elkaar.

Losse broedkooien kunt u, als u ze tenminste allemaal even groot maakt, gewoon op elkaar stapelen. U krijgt dan hetzelfde effect als bij de zogenaamde broedbatterijen die uit een stuk gemaakt zijn. Losse kooien zijn gemakkelijker te reinigen en hebben bovendien het voordeel dat ze gemakkelijk ergens op te bergen zijn als u ze niet nodig heeft. Een nadeel is dat men wat meer materiaal nodig heeft.

Een goede kooimaat is 70 cm lang, 50 cm hoog en 40 cm diep. Groter mag natuurlijk gerust, veel kleiner liever niet. Als materiaal is 8 mm multiplex zeer geschikt. Voor de achterzijde kunt u hardboard nemen.

Sommige kwekers maken het tussenschot van gaas. Men gaat er vanuit dat grasparkieten koloniebroeders zijn en elkaar op deze wijze stimuleren. Aan een dergelijke constructie kleven echter ook bezwaren. In broedkooien met tussenschotten van gaas kunt u bijvoorbeeld geen man en pop naast elkaar zetten, die bijvoorbeeld het jaar ervoor samen zaten. Grasparkieten hebben een zeer goed geheugen zodat ze hun geliefde van het vorige jaar beslist herkennen. De kans dat ze het dan met de nieuwe partner, die wij voor hun uitgezocht hebben, laten afweten is niet denkbeeldig. Ook in de broedkooi genieten wilgetakken de voorkeur. De hierin aanwezige cellulose komt de gezondheid van de vogels zeker ten goede. Broedrijpe poppen knagen voortdurend en u dient de takken dan ook telkens door verse te vervangen. Een ander voordeel is, dat parkieten bij aanwezigheid van levend hout, het houtwerk van de broedkooi met rust zullen laten. Denk er vooral om dat de zitstok stevig bevestigd is en dat ze op een zodanige

hoogte geplaatst wordt, dat de man bij het treden niet gehinderd wordt door het plafond van de kooi. Zorg voor flinke niet te dunne stokken. Wiebelende en als schommels opgehangen zitstokken zijn niet geschikt en horen in een broedkooi niet thuis. In fig. 1 ziet u een afbeelding van een broedkooi. Het zal u opgevallen zijn dat de zandlade ontbreekt. Persoonlijk vind ik dit ondingen. Doordat er steeds zand en zaad tussen valt klemmen de zandladen bijna altijd. Met een kleine handveger kunt u de broedkooi net zo vlug reinigen.

Ook het broedblok moet u niet te klein maken. Zelf gebruik ik zelf gemaakte kasten met een binnenwerkse bodemoppervlakte van 12 x 22 cm. De hoogte binnen in het blok is 19 cm. De bodemdikte is 3 cm. Dit is om een mogelijke afkoeling van de eieren, gedurende koude periodes, tegen te gaan.

In de bodem dient een uitholling gemaakt te worden, die in het midden een diepte van ongeveer 1 cm moet hebben. Het vlieggat maken we rechts of links boven, doch zodanig dat het niet juist boven de uitholling in de bodem zit. Bij het plotseling binnengaan in de nestkast zou de pop de eieren kunnen beschadigen. De doorsnede van het vlieggat moet \pm 5 cm bedragen. (fig. 2) Verder boren we voor ventilatie nog enkele gaten van een halve cm. doorsnede in de zijwanden of het deksel. Gebruik voor de vervaardiging van de broedblokken geschaafd vurehout. Hecht hout is niet geschikt omdat het geen vocht op neemt en derhalve een nadelige invloed uitoefend op de vochtigheidsgraad in het blok. Ook spaanplaat moet worden afgeraden omdat het teveel schuilplaats aan de bloedluis biedt. Om dezelfde reden verdient het aanbeveling alle onderdelen van broedkooi en broedblok te lijmen. Op die manier geeft u de luis weinig kans. Maak vooral geen losse bodem in het nestblok!

Het interieur van het nachtverblijf en de broedkooien moet u witten. Hiertoe nemen we een veegvaste witkalk, die in een winkel voor dierenbenodigdheden verkrijgbaar is.

Werk ook de buitenzijde netjes af. Indien de ruimte het toelaat, plant dan wat groen om de volière zodat het geheel in de beplanting van de tuin wordt opgenomen. Bedenk dat een op de juiste plaats gesitueerde en goed afgewerkte volière een sieraad voor het oog kan zijn waarom u menigeen zal benijden.

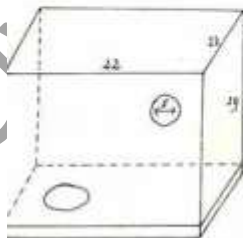

Fig. 2

Pietpraat over crested/crestbred

Met enige schroom heb ik me aan deze bespreking van de Crested en de bijbehorende Crestbred gezet. Mij blijft de keus om of een oppervlakkige bespreking op papier te zetten of om eens extra diep in te gaan op dit ras. Het zal degenen die me kennen niet verwonderen dat ik voor het laatste kies, al weet ik van te voren dat deze bespreking enige deining zal veroorzaken. Zonder twijfel zou de bespreking van dit ras veel makkelijker zijn wanneer er voldoende exemplaren ter beschikking zouden zijn, dan zouden namelijk ook de opvattingen over dit ras gelijkvormiger zijn dan thans het geval is. De praktijk toont onverbiddelijk aan dat er over het ideaalbeeld van dit ras uiterst verschillend wordt gedacht, deze opvattingverschillen ontstaan welhaast automatisch. Gegeven het feit dat we nu eenmaal moeten roeien met de riemen die we hebben, mede gegeven het feit dat er praktisch geen riemen voorradig zijn, dan zal in dit ras sneller de loftrumpet worden gestoken dan in de andere rassen het geval is. Dit ras moet tot de zeldzame verschijningen worden gerekend, het lijkt me onmogelijk om over heel de wereld gerekend 100 echte cresteds/crestbreds bij elkaar te vinden.

De crested is of behoort te zijn een extreem zwaar bevederde vogel met een zeer royale kuif op de kop, deze kuif is zo 'diep' dat de ogen en de snavel er volledig onder verdwijnen. De ongekuipte tegenhanger, de crestbred dus, is net zo zwaar bevederd, ook op de kop, die kop laat buiten dat zeer zware wenkbrauwen zien. De totale bevedering is zo lang dat zelfs de vleugeldekveren en de contourveren minstens tweemaal zo lang zijn dan bij de wildvorm van de kanarie het geval is. Deze extreme 'veerver-

Tekst: Jan Kuiper
Foto's: G. Ebben

lenging' heeft tot gevolg dat het ras duidelijke haneveren rond de staart-inplant en deels de slagpennen afdekkende vleugeldekveren laat zien.

Omtrent de lichaamsbouw zijn de opvattingen zo verdeeld dat eigenlijk slechts gesproken kan worden van individuele opvattingen, de tentoonstellingsresultaten staven deze opvatting. Oorspronkelijk ontstaan uit de vermenging van gekuifte Norwich x Yorkshire of uit de vermenging van Norwich x Lancashire Cobby is de Crested niet anders dan als een mengras te taxeren, op oude afbeeldingen blijkt overduidelijk dat de verschijningsvorm 'ergens' tussen de twee zeer van elkaar verschillende ouderdieren inligt. Dat oude plaatwerk toont ook genoegzaam aan dat de Crested een stuk langer was dan de Norwich, tevens zijn de rondingen van de romp lang niet zo ge-

prononceerd als bij de Norwich het geval is. In Engeland wordt als minimumlengte 17 cm. aangegeven met daarbij de toevoeging 'the bigger the better', dus, hoe groter hoe beter. Voor de Norwich wordt een geheel andere opvatting aangehouden, die moet niet alleen een centimeter korter zijn, hij moet ook 'short-bodied' (kort van romp) zijn. Dus, de Crested en de Norwich lijken in de juiste verschijningsvorm NIET op elkaar, hetgeen impliceert dat een op een Norwich lijkende Crested een slecht Crested is!

Wanneer namelijk de Crested en de Norwich alleen maar behoeven te verschillen in de bevederingslengte, dan ... verliest één der beide rassen zijn/haar bestaansrecht!

Het heeft geen zin de ogen te sluiten voor de realiteit, het is zonder al te veel moeite mogelijk om door de consequente paring aan elkaar van lang bevederde Norwiche vogels te doen ontstaan die dezelfde bevederings

kenmerken laten zien als de Crested en de Crestbred, die langere bevedering maakt van de Norwich echter géén ANDER ras, hooguit een langbevederde variëteit. De Crested is lang geleden 'in standaard' gebracht, in de situatie van vandaag blijkt de gestandaardiseerde normvogel gevaarlijk dicht bij de Norwich te liggen, voor een juiste beoordeling en voor het behoud cq het herstel van het ras in optima forma acht ik dat een bedenkelijke zaak. Volgens de in 1980 gepubliceerde COM-standaard voor postuurkanaries behoeft de Crested (en de Crestbred) niet eens meer groter te zijn dan de Norwich, ongetwijfeld zal de verwatering van de wel degelijk bestaande verschillen tussen beide rassen hierdoor alleen maar versneld worden, hetgeen als betreurenswaardig getaxeerd moet worden. Zo ontstaat bijna onvermijdelijk de situatie dat keurmeester A een vogel taxeert als een Crested terwijl een week later keurmeester B de vogel als een gekuifde Norwich beoordeelt, misschien komen ze nog op eenzelfde puntentotaal uit ook. Moeilijk verdedigbaar vind ik, maar helaas vrijwel onvermijdelijk.

Tenzij...

Tenzij een aantal fokkers bereid blijken te zijn om, individueel of gezamenlijk, de schouders te zetten onder dit moeilijke ras om het zodoende weer op te stuwen in 'de vaart der vogels', alleen dan heeft het ras als zodanig nog een overlevingskans. Een veel betere kans dan door de gelijkstelling met de Norwich te verwachten mag zijn! In dat geval komen de foto's van als Crested en Crestbred beoordeelde vogels zoals bijgeplaatst bij dit artikel er héél anders uit te zien, beide foto's zouden ook best kunnen dienen ter illustratie van een artikel over Norwichs, zonder bezwaren. Dan zou ook de COM-standaard van een andere afbeelding voorzien moeten worden, het daar afgebeelde 'ideaalbeeld' mist de meest essentiële raskenmerken van de Crested volledig, lijkt meer op een gekuifde... Norwich! Vroeger heette dat misleidend, aan het feit dat afbeeldingen in standaard-eisen door individuele fokkers worden gebruikt om als vergelijkingsmateriaal te dienen is kennelijk hoegenaamd geen aandacht geschonken, jammer.

De volgende maand zal ik met u de Gloster behandelen, TOT DAN!

bastaardering met zebravinken

(door: Jos van Valkenburg)

Vaak zijn bastaarden van zebravinken en japanse meeuwen erg mooie tentoonstellingsvogels, welke vele hoge prijzen in de wacht slepen. Denk hierbij bijvoorbeeld eens aan de bastaard Diamantvink x zebravink of Ceresamadine x zebravink. Meestal zijn dit zeer contrastrijke vogels en daar gaat het ook om bij bastaarden.

Een bastaard moet voldoen aan enkele belangrijke eisen, namelijk, zowel de vader als de moeder moet in een bastaard herkenbaar zijn, het moet een contrastrijke vogel zijn, poten en nagels mogen niet bont zijn, ook niet bij bonte vogels. Donkere bastaarden moeten donkere poten hebben.

De zebravink leent zich bijzonder goed voor de bastaardenkweek, bijna alle Australische prachtvinken kunnen aan een zebravink gepaard worden en geven in de regel het gewenste resultaat zoals boven omschreven.

Het makkelijkste is gebruik te maken van een zebravink pop met als mannelijke partner een der Australische prachtvinkensoorten. Gebruiken we namelijk een zebravink man met bijvoorbeeld een binsenastrilde pop dan zullen de eieren bijna altijd overgelegd dienen te worden omdat de binsenpop in de regel minder goed broed als de zebravink. Bij uitzondering brengt alleen de man het nest groot.

Ditzelfde geldt voor de Japanse meeuwen. Het beste nemen we een Japanse meeuw pop met als mannelijke partner bijvoorbeeld een der nonnensoorten.

Dat de wonderen de wereld nog niet uit zijn bewijst elk jaar de inzending van bastaarden op de diverse tentoonstellingen. De meest uiteenlopende vogelsoorten worden met succes gebastaardeerd. Ik vraag mij echter af waarvoor we dit doen.

Funktionele bastaarden zoals de bastaardering van de Japanse meeuw met de nonnensoorten, om de tekening van de Japanse meeuw te verbeteren, is wel aan te bevelen, maar wat doen we bijvoorbeeld met de vele duizenden bastaarden welke uitsluitend één enkel jaar als T.T. vogel meetellen? Als kweekvogel kunnen we de meeste niet meer gebruiken omdat vele hiervan niet vruchtbaar zijn en waren ze dat wel, de F2 is zelfs als T.T. vogel niet meer geschikt.

Erg mooie bastaarden zijn bijvoorbeeld binsenastrilde x zebravink, maar kunnen we deze bastaarden terugparen aan de zebravink of aan de binsenastrilde, **beslist niet!!** We zouden het ras binsenastrilde verslechteren, en ook de zebravink is hiermee niet te verbeteren. Bent u in het bezit van een grote buitenvoliere dan zijn deze bastaarden juweeltjes van siervogels.

Maar meestal komen deze bastaarden in de handel terecht nadat de bakers in huis zijn. De vogels komen dan vaak bij een beginnende vogelliefhebber terecht welke dacht hiermee toch nog wat te kweken, de teleurstelling is dan bijzonder groot.

Het is beslist niet mijn bedoeling de bastaardenkweek te veroordelen echter enige voorzichtigheid is hier wel op zijn plaats. Als u als liefhebberij het kweken van bastaarden hebt, maak er dan geen massaproductie van.

Een goede eigenschap van bastaarden is vaak dat ze als pleegouders bijzonder geschikt zijn. Ook in een vlucht een aantal bastaarden tussen de jonge vogels kan van nut zijn. Vele bastaarden hebben de neiging alle in hun nabijheid verkerende vogels te voeren.

Vooraf bij de kweek van Australische prachtvinken kunnen de bastaarden van de zebravinken vaak ideale pleegouders zijn, echter beter is het om de vogels zelf te laten broeden om te voorkomen dat bepaalde soorten hun broeddrift verliezen.

Tot slot wil ik stellen; probeer eerst altijd soort bij soort te kweken alvorens u tot bastaardering overgaat. Bedenk dan wel wat u met het nageslacht van uw kruisingen gaat doen als u toch besluiten mocht te gaan bastaarden.

Parelshalsamadine

Tekst: P. Koopmans Foto: C. Scholtz/Kat

Van een goede kennis die ik had geholpen met wat sloop- en grondwerk kreeg ik nadat hij gestopt was met zijn vogelhobby in aug. 79, drie exemplaren van de parelhalsamadine te weten een overjarige man en twee volwassen jongen, zijnde een pop en een man, die door japanse meeuwtjes waren groot gebracht.

Later heb ik er nog een pop bij gekocht en de jonge man geruild met een andere liefhebber, zodat ik een onverwant én een vader-dochter stel had. Nu was het natuurlijk ook mogelijk om er twee onverwante stellen van te combineren, maar de wederzijdse verhouding van vader met dochter was uitstekend, bovendien zijn kwaliteit en formaat van deze twee beter dan van de anderen, zodat door mij besloten werd dit zo te laten.

Parelhalsamadine zijn afkomstig uit Oost-Afrika en zijn duidelijk zowel door uiterlijk als zang verwant aan het zilverbekje zodat evt. kruisingen hiermee gemakkelijk kunnen verlopen. De kopjes van de parels zijn bruingrijs; aan de zijkanten en op de keel zitten een groot aantal parelkleurige spikkels, rug, borst en buik zijn warmbruin, terwijl de vleugels donkerbruin zijn met een zandkleurige waas.

De snavel en poten zijn grijs. Ze zijn geslachtelijk moeilijk te onderscheiden maar kunnen bij vergelijking van de borstkleur evt. onderkend worden. De mannen hebben in het algemeen een donkerder borst dan de poppen, terwijl de mannen tijdens en buiten het broedseizoen altijd druk zingen.

Bij mij leven ze in een gemeenschapsvolière samen met andere paren Australische prachtvinken op een vogelkamer. Trekken altijd samen op en slapen gemeenschappelijk in een draadnestje. Zijn vriendelijk tegenover hun omgeving en als ze het al eens nodig vinden om zich kenbaar te maken, dan bestaat hun reactie uit het spreiden van de vleugels en onder luid protest gaan zij dan dwars op de zitstok liggen zodat ze daardoor groter lijken. Aggressiviteit komt nooit voor.

Toen zij al vroeg in het jaar met de andere paren vogels de beschikking hadden over diverse broedgelegenheden, was er echter na enkele maanden nog geen enkele broedactiviteit, zodat ik mede door ruimtegebrek het kwalitatief minder goede paar heb verkocht.

Mogelijk dat zij hier op hadden gewacht, ik weet het niet maar binnen

enkele weken lagen 6 witte eitjes in een afgesloten nestkastje, met rond invlieggat en zitstokje, waar ze van verse grashalmen een min of meer bolvormig nest in hadden aangebracht.

De vogels, vooral het popje, broeden zeer vast en bij nestcontrole moet je haar opzij duwen om de eieren te kunnen schouwen.

Twee eitjes waren bevrucht die na ongeveer 13 dagen uitkwamen. De jongen zullen ongeveer al 24 uur oud zijn geweest toen er nog steeds geen voedsel in hun kropjes te bespeuren viel. Direct daarop heb ik enkele meelwormen in een opgehangen bakje gedaan, die kort daarna door de parels gekonsumeerd werden. Het mannetje slikte deze in zijn geheel in terwijl het popje ze door de snavel heen en weer bewoog en uit-

kneep, waarna de velletjes op de grond vielen en alsnog in dank door de daar rond scharrelende kwartels werden opgeslokt.

Dit was tevens het sein om te voeren, want enkele uren later zag ik de (hele) meelwormen dan ook door de kropjes heen schemeren. Dit vond ik wel wat al te kras voor deze kleine vogeltjes en heb daarom dan ook voortaan de meelwormen doormidden geknipt.

Van het basisvoer werd in het algemeen door de parels weinig gevoerd. Het bestaat uit 40% la plata millet, 40% senegal gierst, 15% marokaans witzaad en 5% diverse zoals negerzaad, haver, hennep, blauwmaanzaad en onkruidzaden, gekiemde zaden, vochtig gemaakt cede, vers gras, hooi, fruit, verse eierdoppen en regelmatig verstrekte verse onkruidzaden van gras, herderstasje en muur.

Zij groeiden matig maar na ongeveer 11 dagen konden ze geringd worden met 2,5 mm ringen. Op de 22e en 23e dag vlogen de twee jonge parels uit om daarna niet meer op het nest terug te keren.

Waarschijnlijk door het overdadig voeren van de meelwormen, ca. 40 stuks per dag, die zaktische bestanddelen en anti vitamiserende werking bevatten, (zie evt. ONZE VOGELS no 4 van 1973) vertoonde de jonge vogels een onnatuurlijke sterk achterover getrokken kopstand dat door 2x daags toedienen van een druppel vitamine B complex na ongeveer 5 dagen verdween.

De jongen werden na het uitvliegen nog 2,5 week door de ouders gevoerd waarna ze geleidelijk overgingen op zelf suporting.

De zieke vogel

door H.B.J. Willemsen

Algemeen.

In grote lijnen is het zo, dat er vogelziektes voorkomen, ja zelfs, dat er vogels aan deze ziektes ten gronde gaan, daar waar dit absoluut niet nodig geweest zou zijn. Vaak gebeurt het, dat een vogelliefhebber door onoordeelkundig handelen zelfs een ziekte in zijn kooien haalt.

In het algemeen kan men zeggen, dat vele ziektes vaak eenvoudig te verhelpen zijn. De liefhebber moet zich echter realiseren, dat hij bij een gereed vermoeden van ziekte, een beroep kan en mag doen op een dierenarts en andere hulpverlenende instanties, die met de bestrijding van dierziektes werkzaam zijn.

Maar al te vaak ook gebeurt het, dat een liefhebber zijn ogen sluit voor wetenswaardigheden en waarnemingen, omdat hij voor zijn kweek zo graag beschikt over een vogel, die hij eigenlijk beter niet had kunnen kopen.

Aankoop van vogels en herkenning van mogelijk verborgen gebreken of ziektes en quarantaine van aangekochte vogels!

Voordat een kweker definitief tot aankoop besluit, moet hij zichzelf van de garantie verzekeren, dat hij gezond materiaal aankoopt.

Dit kan hij bereiken door de verkopende liefhebber of vogelhandelaar eventuele gebreken **'het geld terugbetaald zal worden'**.

Dit is de eerste en belangrijkste aanwijzing. Verder zijn er dan nog:

1. Bij aankoop van het materiaal moet dit gedurende enige tijd geobserveerd worden. (Laat u niet opjagen door de verkopende partij) Een gezonde vogel zit goed in zijn veren, hoewel hij rustig een paar veren mag missen. Zijn verenpak zit glad en strak. Een gezonde vogel zit rustig, maar observeert zijn omgeving zeer gedegen. Bij nadering van gevaar (vanuit zijn standpunt gezien dan) zal

de vogel trachten een goed heenkomen te zoeken.

2. Vogels met verborgen ziektes geven naar buiten enigszins gezonde aanblik, maar een goed waarnemer (wat de meeste vogelkwekers wel zijn) kan toch vrij snel zien, dat er met de vogels iets aan de hand is. De vogel reageert nl. anders dan zijn soortgenoten. De vogel, waar een ziekte nog niet bij uitgebroken is, is mak en onverschillig en vertrouwt daarbij dan volkomen op het gedrag van zijn soortgenoten.

Kortom: 'hij is dus niet alert op nadering van gevaar!'

Kijk hier maar eens in de natuur: 'De zwakken vallen het eerst!'

3. Neem aan te kopen vogels rustig in de hand en controleer de toestand van lijf en lever, hoewel dit niet bij alle soorten opgaat. Maar bij bijna alle vinkachtige vogelsoorten is dit toch een gulden regel. Het borstbeen van een vogel mag niet scherp aftekenen. Zo'n sterk vermagerde vogel doet ondervoeding vermoeden, maar tevens moet ook gedacht worden aan een verborgen ziekte.

De lever van de vogel mag slechts heel flauw zichtbaar zijn, de darmen mogen niet opgezet zichtbaar zijn door de huid van de onderbuik en de ontlasting mag niet dun blijken.

Dunne ontlasting is altijd te controleren aan de anaalstreek. Hier zullen bij dunne ontlasting altijd resten vastzitten in en op de veren rond de anus.

De ontlasting van vruchten-, insecten-, viseters en sommige andere soorten is echter ook dun van samenstelling, maar een gezonde vogel zal zijn anaalveren daarbij niet bevuilden.

4. Pas gekochte vogels moeten gedurende enige tijd in quarantaine gehouden worden. Voor de meeste ziekteverwekkers is een quarantaine (d.i. afzondering) van twee tot vier weken wel voldoende. Bij de ge-

vreesde Papegaaizenziekte (Psittacosis of ornithosis) is een langere wachttijd raadzaam.

Deze ziekte (Psittacosis of ornithosis) openbaart zich eerst na ongeveer drie maanden. Vooral parkieten en papegaaien zijn dragers van deze voor mens en dier gevaarlijke ziekte. Ook kanaries, tropische vinken en duiven kunnen door de dragers van deze ziekte besmet raken. Ze kunnen daarbij ziek worden, maar vaak ook alleen maar latente dragers van de ziekte zijn. In zo'n geval kunnen zij de ziekte verspreiden, terwijl ze zelf geen uiterlijke tekenen van ziekzijn vertonen. Vooral vink- en sijsachtigen, die in transporten met parkietachtigen zijn meegekomen lopen het meest gevaar besmet te raken.

Het is echter volkomen zinloos om vinken, vinkachtigen, sizen e.d. langer dan veertien dagen af te zonderen, omdat in deze periode de kweker al aardig heeft kunnen beoordelen of de vogel gezond is.

Een verheugende aanblik de bedreigde Zwarte Zwaan van het 5de werelddeel als in zekere zin bedelend in een haven te mogen zien. Er werd dusdanig voor zijn voortbestaan in de (vroeger!) onbereikbare moerassen gevreesd dat men hem een 2de vaderland bezorgde in het naburige Nieuw Zeeland. Pikant detail: in mei zagen we er een dobberen op het IJsselmeer bij Enkhuzen; natuurlijk 'n ontsnapte maar wel, daar niet door weggejaagd, temidden van de Knobbelzwanen als het, overigens tegenwoordig 'in' rakende, zwarte schaap. (Foto vriendelijk afgestaan door het 'Austrialian News & Information Bureau' via het Gezantschap te 's-Gravenhage.)

Het slecht uitkomen

Elk broedseizoen opnieuw wordt de klacht over onbevuchte eieren, afsterven van de kiem, dood in de dop, enz. veelvuldig gehoord. Graag wil men weten wat de oorzaak hiervan is. In dit opzicht is evenwel niet altijd direct een afdoend antwoord te geven. Verschillende factoren kunnen hier van invloed zijn.

Het kan zijn dat de vogel permanent (blijvend) onvruchtbaar is of dat deze onvruchtbaarheid van tijdelijke aard is. In het laatste geval zal de oorzaak moeten worden gezocht bij voorbeeld of één of beide oudervogels te jong zijn of nog niet voldoende rijpheid bezitten.

De vogel kan wel geslachtsdrift tonen, eieren leggen, doch zonder kiemkracht. Het vermogen om levenskrachtige voortplantingscellen te produceren ontbreekt. Soms wordt een koude temperatuur als schuldige aangewezen. In werkelijkheid is dit zelden het geval. Het aantal lichturen is mede bepalend voor de rijping van volwaardig zaad en van volwaardige eicellen; de hypofyse (hersenaanhangsel) wordt nl. door het licht geactiveerd. Hierbij worden hormonen gevormd, die onontbeerlijk zijn voor de vorming van levensvatbare voortplantingscellen. Het dier, dat blijkt geeft, volledig onvruchtbaar te zijn; daaraan is door ons niet veel te doen... Gelukkig geldt dit maar voor weinig vogels!

Bevruchting

Door samensmelting van zaad en eicel ontstaat de kiemcel, dat wil zeggen als ze tenminste beide volledige rijpheid bezitten. En niet te vergeten dat het ei, waarin de kiemcel zich op de dooier afzet, stoffen bevat, die het mogelijk maken dat de kiemcel zich volledig ontwikkelt. Ook is het geboden dat de voldragen vrucht zich vlot van de eischaal kan bevrijden. Het is niet noodzakelijk om de gehele broedduur af te wachten om te weten te komen of het ei al of niet bevrucht is.

Na vier of vijf dagen broeden is dit met een klein beetje ervaring vast te stellen. Een heel eenvoudige methode is: het ei met de spitse en stompe pool tussen duim en wijsvinger te nemen en tegen het licht of de lamp te houden op zodanige wijze, dat het licht eerst door het ei moet vallen alvorens het uw oog bereikt.

Bij een bevrucht ei is de reeds ontwikkelende kiem met de verschillende bloedvaten duidelijk te onderscheiden. Een wat donker gekleurd ei geeft niet zo'n duidelijk beeld: men kan dan beter nog enkele dagen wachten. Bij het doorlichten is dan duidelijk de luchtkamer te zien. Het resterende deel is donkerder. Een ei, dat na vijf of zes dagen broeden volkomen helder blijft, kan als onbevucht worden beschouwd.

Afsterven van de kiemcel

Het kan zijn dat de kiemcel, door gebrek aan levensvatbaarheid (Letaliteit) of door gebrek aan bepaalde stoffen niet volledig tot ontwikkeling komt.

Soms is dit reeds het geval enkele uren nadat het ei de broedtemperatuur heeft aangenomen. Door ons is niet vast te stellen of het ei onbevucht is of in een vroeg stadium afgestorven is. Sterft het embryo na enkele dagen af, dan is dit bij het door-

en van eieren

lichten te zien; als een grijs vlokje drijft de afgestorven embryo door het ei. De eventueel nog waar te nemen bloedvaten zijn donker gekleurd en er zijn bloedstolsels te zien. Afsterven in een later stadium, zeker bij donker gekleurde eieren, is moeilijk vast te stellen. Om in dit opzicht zekerheid te verkrijgen, dient de gehele broedduur te worden afgewacht.

Maakt men de eieren toch eerder open, dan zal meestal blijken dat het jong op het inzuigen van de dooierresten na volgroeid was. Dit wijst altijd op een tekort. Juist in de uren, gedurende welke het ontwikkelingsproces zijn laatste fase doorloopt, wordt veel van het jong gevraagd: het moet het overgebleven deel van de dooier inzuigen, het moet zich geheel in het ei ronddraaien om met behulp van het 'eitandje' het vlies en de eischaal te doorbreken.

Deze krachtinspanning is dan te groot, met als gevolg dat het jonge vogeltje afsterft. Het zogenaamde 'dood in de dop'.

Ook het afkoelen van de eieren tijdens het broedproces kan soms de oorzaak zijn. Dit is evenwel minder het geval dan de meeste vogelliefhebbers wel denken. Vooral na de negende broeddag kan het ei geruime tijd buiten broedwarmte. Er zijn zelfs gevallen bekend, waarin eieren, die meer dan twaalf uur afgekoeld waren, toch uitkwamen, uiteraard wat later dan bij normale broedperiode.

Gebrek aan luchtvochtigheid

Een te lage vochtigheidsgraad kan funest zijn. Een gemiddelde vochtigheidsgraad van 55 tot 65% is voor de meeste broedeieren voldoende. Bij vogels die regelmatig baden is de kans op uitdrogen van het ei gering. Heeft men evenwel een zeer droog hok, dan kan het natspuiten van de eieren met een bloemenspuit uitkomst

geven. Bij parkietachtigen verdient het aanbeveling, de nestblokken goed vochtig te houden. Als een ei min of meer dreigt uit te drogen, is dit vast te stellen aan de grootte van de luchtkamer. Tijdens het broeden wordt deze namelijk groter: ze mag niet meer bedragen dan één derde van het totale eivolume. In eieren waarvan de schaal poreus is zien we dit vaak. Dit is dan een fout in de eischaal, een verschijnsel dat nogal eens voorkomt bij vogels, die niet geheel in goede broedconditie zijn. Het gebrek bijvoorbeeld aan mineralen en sporenelementen kan hieraan debet zijn.

Niet levensvatbare kiem

Dit euvel kan het gevolg zijn van foutieve paringen. Zo is van kanaries bekend dat o.a. kuif x kuif en intensief x intensief dodelijk kan werken. Het is zeker niet denkbeeldig, dat sommige factoren niet op elkaar zijn ingesteld, elkaar als het ware niet verdragen, zodat levensontwikkeling onmogelijk wordt. Vooral bij onoordeelkundige inteelt is dit vrij snel het geval. Van zoogdieren zijn legio van zulke gevallen bekend, bijv. het niet drachtig worden of het aborteren van de vrucht, waarvan de oorzaak gelegen is in de werking van letale of subletale factoren.

Vogels die niet in conditie zijn geven dikwijls aanleiding tot teleurstellingen. Het is beslist afkeuringswaardig, toch te proberen ermee te fokken. Rust geven is veelal de enige oplossing. En: onderzoeken waaraan dit 'uit conditie zijn' te wijten is.

In het kader van dit artikel hebben we ons moeten beperken tot de meest voorkomende oorzaken. Niet altijd is er een directe aanwijsbare reden. Er kan een complex van omstandigheden in het spel zijn. Het al of niet slagen van de kweek is afhankelijk van een goede huisvesting, een

juiste verzorging en het selectieve vermogen van de liefhebber. De voeding moet van die aard zijn, dat de vogel stoffen kan opnemen, die hem in staat stellen, te zorgen voor de instandhouding van zijn soort. Zo moet de vogel steeds de beschikking hebben over gemengd vogelgrit, zodat hij maalstoffen voor de spiermaag kan opnemen, stoffen die behulpzaam zijn bij het fijnwrijven van de zaden. Belangrijk is het, dat het gritmengsel kalkstoffen bevat, die snel kunnen worden omgezet in lichaamsstoffen, zodat kalkzouten en dergelijke in de holle beenderen kunnen worden opgeslagen. Dit dient dan als reserve, te gebruiken tijdens de leg om de eischaal te vormen.

Desondanks kunnen er toch tekorten zijn. Het is raadzaam, om van tijd tot tijd een preparaat van vitaminen en sporenelementen met een breed werkingveld te gebruiken. Een bijzonder goed product is Dohyfral. Dit bevat de juiste stoffen die voor de jonge vogel in wording van belang zijn.

□

De Kolonieweaver een opmerkelijke nestbouwer

Het zal u zonder meer bekend zijn dat wevers soms zeer fraaie en meestal uitgebreide nesten weten te produceren. Een van de opmerkelijkste nestbouwers onder de grote groep van weervogels is ongetwijfeld de in Zuid-en Zuidwest Afrika voorkomende Kolonieweaver, *Philetairus socius*.

Naast de nominaatvorm zijn ook enkele ondersoorten beschreven die nauwelijks uiterlijke verschillen vertonen maar wel voorkomen in andere gebieden.

Uit het signalement van deze soort zal het u opvallen dat het eigenlijk maar een heel doodgewoon vogeltje is. De bovenkop is donkergrijs van kleur met op de kopzijden een rossige waas. Teugels, wangen en kin zijn zwart. Rug en stuit grijsachtig bruin, nek en bovenrug donkerbruin tot zwartachtig. De veren hebben een

lichtgrijze zoom. De onderdelen zijn roseachtig grijs, vleugels en staart meer vaalgruis. Oog is bruin, snavel grijsblauw en potel vleeskleurig tot lichtbruin. De soort is ongeveer 14 cm groot. Er is geen enkel uiterlijk verschil tussen man en pop.

Ze leven in droge aan de randen van woestijnachtige gebieden en hun voedsel bestaat uit zaden van allerlei grassen en uit kleine insecten. De Zuidafrikaan noemt ze **Familievoël** en evenals de Engelse naam **Social Weaver** en de Nederlandse

naam **Kolonieweaver**, duidt dit op meerparig samenleven.

In kleine groepen bouwen ze, van stengels en grashalmen, een aantal nesten naar gelang er paren tot de betreffende groep behoren. Al die nesten worden door de vogels overkoepeld door een gemeenschappelijk dak. Het wordt dus één bouwwerk met een x-aantal appartementen.

Zo wij in Rutgers Encyclopedie voor de Vogelliefhebber lezen, uitte zich dit natuurlijke gedrag ook in gevangenschap. In een voliëre namen de koloniewevers nesten van andere weversorten in gebruik nadat ze van stevige grassstengels die nesten met een gemeenschappelijk dak hadden overkoepeld.

Als een paartje een nest een keer

heeft gebruikt, dan komen ze daar niet meer in terug maar bouwen, voor een volgend broedsel, een nieuw nest aan. Zo kon het dus gebeuren dat men in Afrika wel eens meer dan 300 nesten in één boom heeft geteld. Verschillende bomen zijn dan ook, door de zware last die ze moeten torsen, gewoon afgeknapt. Soms heeft zo'n totaal bouwwerk een doorsnee van 4 tot 5 meter en is 2 tot 2.50 m hoog.

Het feitelijke nest, of liever gezegd elke appartement is bolronde en de ingang bevindt zich aan de onderzijde. De vogels vliegen vanaf de grond steil omhoog de nesten in, dit in tegenstelling tot weer andere weverssoorten die naar het nest vliegen en nabij de ingang even blijven hangen om vervolgens naar binnen te gaan. Er zijn nesten gevonden die meer dan 100 jaar oud waren.

Verlaten nesten van de kolonieweaver worden regelmatig door andere vogelsoorten in gebruik genomen. Zo kan men daarin vinden een 20 cm groot blauwgrijs dwergvalkje, *Poliohierax semitorquatus*; het baardmanetje, *Sporopipes squamifrons*; de

roodkopamadine, *Amadina erythrocephala* en de *Agapornis roseicollis*. Al deze soorten leven soms gezamenlijk onder een dak met de eigenaars/bouwers. De kolonieweavers zijn altijd in de nabije omgeving van

hun nesten te vinden. Ze gaan zelden ver uit de buurt.

De regentijd stimuleert de broeddrijven. De broedperiode valt van augustus tot februari. De 2 tot 6 witte en stompe eieren zijn dicht bezet met grijsachtig gekleurde spatten.

De broedduur bedraagt ongeveer 14 dagen en man en pop broeden. Na ruim drie weken vliegen de jongen uit. Het komt regelmatig voor dat in één seizoen vier broedsels door één ouderpaar worden grootgebracht.

Zover wij weten zijn er nog geen kolonieweavers in volières groot gebracht. Wel zijn er wel eens jongen geboren maar, vermoedelijk door het ontbreken van voldoende levend voedsel, zijn deze niet ouder geworden dan slechts enkele dagen.

De kleurenopname toont u een nestboom van de kolonieweavers en de zwart/wit opname laat u zo'n appartement van nabij zien met in de nestingang een waakzame oudervogel.

Wij ontvingen dit fotomateriaal van Leon Malan uit Monte Vista en zeggen hem daarvoor hartelijk dank.

Redactie

Kweken met Kleurkanaries

Richtlijnen I

Deze serie is speciaal 'richtlijnen voor de kweek' genoemd omdat het niet mogelijk is alle aspecten van de kweek op te noemen, zeer zeker niet om ze schematisch op papier te zetten. In de praktijk komt men vaak voor raadsels te staan die niet op papier te zetten zijn, omdat elke vogel verschilt in karakter. De verschillende soorten vogels nog maar buiten beschouwing gelaten. Deze richtlijnen voor de kweek zijn hoofdzakelijk gebaseerd op eigen ervaring en dat is de kleurkanariekweek. Wat niet wil zeggen dat deze richtlijnen voor andere soorten onbruikbaar zijn.

Door de vogels voor de kweek goed te observeren kan men van verschillende vogels hun karakter en eigenaardigheden ontdekken. Een ervaren kweker zal deze karaktertrekken eerder ontdekken dan iemand die pas met vogels houden begint en er mee wil gaan kweken. Het kan gebeuren dat een onervaren vogelliefhebber te laat ingrijpt of dit helemaal niet doet. Een meer ervaren kweker zal direct de nodige maatregelen treffen om de vogels zoveel mogelijk te helpen.

Daarom is het van groot belang dat u uw vogels goed observeert, om grote moeilijkheden te voorkomen. Kunt u deze moeilijkheden niet zelf oplossen dan bestaat er nog altijd de mogelijkheid om naar een andere kweker te gaan en met hem uw problemen te behandelen.

U moet nooit proberen een vogel naar uw hand te zetten, dit geeft alleen maar een zenuwlijder in de kooi. Als de tijd is gekomen om te gaan kweken, gaat u eerst alles, maar dan ook alles wat in uw kooi nodig is voor de kweek, ontsmetten en schoonmaken. Niet alleen de zitstokken en de wanden van uw broedkooi, maar ook het tafeltje dat u gaat gebruiken om er wat spullen op te leggen. U moet nu niet denken dat, als er maar goed met water en zeep is gewerkt, dan alles ontsmet is. Er zit wel degelijk een groot verschil tussen ontsmetten en schoonmaken. Eerst gaat u alles schoonmaken en dan pas ontsmetten.

Het ontsmetten doet u als bestrijding van bacteriën en schimmels. Deze

kunnen heel gevaarlijk zijn voor uw vogels in verband met ziekten die we uiterlijk niet kunnen waarnemen en als we deze ziekten ontdekken is het meestal te laat.

Het ontsmetten kunt u het beste doen als de vogels in een andere kooi zitten, want sommige ontsmettingsmiddelen zijn gevaarlijk bij inwendig gebruik.

Tekst: Fr. Klaassen

Aangezien vogels niet kunnen lezen, heeft het ook geen nut om er een bordje bij te plaatsen 'niet aankomen pas ontsmet'. Een bekend en goed ontsmettingsmiddel is chloor. Chloor vermengt met de muurverf is ook een goede manier, u slaat dan twee vliegen in een klap. U gaat witten en ontsmetten tegelijk. Ontsmetten moet u regelmatig doen, ook tijdens de kweek, anders heeft het geen nut. Hiermee wil ik niet zeggen dat u tijdens de kweek uw hele kooi moet ontsmetten. Laat de broedkooi zoveel mogelijk met rust. U zou bijvoorbeeld de drink en voerbakjes regelmatig kunnen ontsmetten.

Nestbakjes en zitstokken zijn ook losse onderdelen die u geregeld een goede schoonmaakbeurt kan geven. Alle drink- en voerbakjes kunt u een dag en een nacht in een oplossing met chloor laten staan. Daarna spoelt u alles goed schoon tot het laatste restje chloor is verdwenen. Bij bakjes van hout is het aan te bevelen alles goed in de verfte zetten in plaats van kalk te gebruiken.

Kalk kan eraf gespoeld worden en het water trekt teveel in het hout. De houten bakjes gaan uitzetten en de naden gaan open staan.

De tijd om te gaan kweken is voor een groot gedeelte van u afhankelijk. Dat klinkt u misschien wel wat vreemd in de oren maar u kunt de natuur een beetje helpen door verlichting te gebruiken.

Als u vroeg in het jaar wil beginnen moeten de vogels ook vroeg broedrijp gemaakt worden. Laat ik eerst wat over een schakelklok vertellen. Als u gaat bijverlichten moet u dat met regelmaat doen. Het is van het

grootste belang dat u vaste tijden aanhoudt. Gaat vandaag het licht om zeven uur uit dan moet het morgen ook om zeven uur uitgaan en niet om half acht en de andere dag om half zeven. Door veranderingen in belichtingstijden worden de vogels totaal in de war gebracht. Hoe vaak komt het niet voor dat u weg moet, soms wel eens een weekend lang? Dan zit u al met de tijden in de knoei. Of is er een gezellige avond bij uw thuis en de vogels worden vergeten. Heus de beste vogelliefhebber vergeet dan wel eens om het licht op tijd aan te steken of op tijd uit te schakelen. Daarom is een schakelklok onmisbaar. Of deze nu elektrisch of mechanisch is maakt niets uit. Een schakelklok kan men op de juiste tijd afstellen.

Het langer bijverlichten moet geleidelijk aan beginnen. Nooit meer dan vijf minuten per dag of een half uur per week. Het is beter vijf minuten per dag dan een half uur per week. Een vogel is gewend aan een bepaalde tijd van slapen. Kijkt u zelf eens in de kooi, als het licht om 19.00 uur uitgaat dan zitten ze allemaal om tien minuten voor zeven op hun plaats. Het is natuurlijk logisch dat mannen en poppen onder gelijke omstandigheden broedrijp worden gemaakt. Anders zit u met broedrijpe poppen en de mannen kijken nog niet naar ze om. In het ergste geval moeten de mannen niets van de poppen hebben en gaan ze ermee vechten dat de veren eruit vliegen.

Ook de leeftijd van de vogels speelt een belangrijke rol, zo niet de belangrijkste. Vogels van nog geen half jaar oud zijn niet in een goede broedconditie te krijgen, ze zijn er veel te jong voor. Met vogels moet u wachten tot ze minstens negen maanden zijn, deze leeftijdsgrens moet u beslist aanhouden. Is het zover dat alles in orde is, u hoeft niet meer in de broedruimte te timmeren of een lichtpuntje aan te brengen; de verlichting staat op ongeveer dertien uur per dag, dan gaat u eerst de poppen in de broedkooi plaatsen. Ook hiermee kunt u een uitzondering maken als bijvoorbeeld het vorige broedseizoen een pop 'n man niet moet, of dat u van de vorige eigenaar heeft ge-

hoord dat het een sterk dominerende pop is kunt u eerst de man in die broedkooi zetten.

De man is dan de baas in zijn broedkooi, in de meeste gevallen zal de pop niet meer domineren. Zeker is het noot, je kunt 'krenge' van poppen hebben die wel tien mannen de baas zijn. Geef ze dan maar die man die zij wil hebben, ook al is de paring totaal verkeerd in uw ogen.

Heeft u nog een paar lege broedvakken dan kunnen daar de mannen in, één man per vak. De mannen kunnen nu ook aan de kleine ruimte wennen. De poppen laat u ongeveer twee weken in de broedkooi zitten voordat u ze de nestbakjes en het nestmateriaal geeft. In die twee weken dat de vogels in de broedkooien zitten kunnen ze aan alle handelingen wennen die nodig zijn zoals, schoonmaken van de kooi, eten en drinken geven. Hoe rustiger een pop tijdens de kweek is, hoe beter zij zal broeden. U mag de pop er ook wel eens uithalen, ze zal er wat handtammer van worden.

Tevens kan zij er ook aan wennen dat er meer aandacht aan haar besteed wordt. Aan de kleine ruimte waarin ze zit moet ze meer wennen dan aan u. De minimum maat van een broedkooi is 35 x 35 x 35, kleiner moet u beslist niet nemen of maken. Als de pop er alleen in zit is een kleine maat niet zo erg, maar als er vier jongen en de man erbij zitten, dan is de ruimte toch wel aan de enge kant. Op de broedkooi tekent u aan, het ringnummer en de kleur van de pop, ook het ringnummer en de kleur van de man die erbij moet. U kunt zo direkt zien welke vogels bij elkaar horen, zonder dat u alle vogels van dezelfde kleur moet vangen om het ringnummer te controleren. Na die twee weken geven we de pop hun nestbakje, hang het zodanig op dat het niet teveel schommelt als de pop op het nestbakje springt. Beter is het om de nestbakjes op een plankje te zetten en het plankje op de zitstokken.

Zo staat het veel steviger, u kunt dan ook een betere nestcontrole uitoefenen, zonder dat u de nestbakjes van het haakje of spijker moet lichten.

Door dat u het nestbakje omhoog moet wringen om het los te krijgen kunnen de eitjes eruit vallen. Gelijk met het nestbakje geeft u de pop ook nestmateriaal. Het nestmateriaal geeft u in een ruifje, wat u aan de buitenzijde van de kooi bevestigt. Het nestmateriaal kan uitgedroogd hennepoet of sisaltouw, geknipt poets-

katoen, mos, zacht hooi, of noem maar op zijn. Alles moet wel kort geknipt zijn, maximaal 5 cm. Er mogen geen synthetische stoffen gebruikt worden. Deze zijn vaak, als ze zo kort geknipt zijn, zeer scherp.

De stoffen moeten kort geknipt zijn omdat anders de pop in het lange nestmateriaal verward raakt met haar poten. Het zal niet de eerste keer zijn dat een pop zo haar nest met eitjes of jongen eruit gooit.

Als de pop het nest half klaar heeft, met het grove nestmateriaal, geeft u haar het zachte materiaal waar ze de nestkom mee kan afwerken. Nu kunt u er de man bij zetten. Als het een goed koppel is gaat de man ook meehelpen het nest af te maken, maar wel op zijn manier. Meestal komt er niets van terecht. De pop moet het goede werk doen. Laat de man maar aan het nest knoeien, ook al zal hij er meer uitgooien dan erin brengen.

Gaan ze met elkaar vechten, dan moet u ze na een uurtje van elkaar halen. 's- Avonds tegen de tijd dat het licht uitgaat, mag de man er weer bijgezet worden. Als 's-morgens het licht aangaat laat de pop zich meestal wel treden. U moet de man wel weer uit de broedkooi halen, anders is het de hele dag knokken. Soms vecht een pop zo erg dat de man tot bloedens toe verwond wordt.

Komt er na twee weken nog geen ei en de pop is toch broedrijp, wat te merken is aan het zachte gepiep als er een man zingt, of ze neemt de paring aan, dan zit er niets anders op dan haar een man te geven. Deze poppen zijn vaak de beste broedvogels vooral als ze eenmaal gepaard is met de man naar haar zin.

Na een paar dagen kunt u het eerste ei verwachten. Het ei kunt u al een paar dagen van te voren zien aankomen. De pop wordt steeds dikker aan het onderlichaam. Als de pop zover is moet u ze goed in de gaten houden.

Sommige poppen kunnen hun ei niet kwijt. We noemen dit legnood. Er zijn een paar oorzaken op te noemen waardoor legnood ontstaat. Meestal is de pop te jong, uit conditie, of het ei is te groot voor de pop. Als een pop te vet is kan ook legnood ontstaan. De ruimte om het ei te persen is dan te nauw door het overvloedige vet. Heeft de pop legnood dan zit ze meestal in een hoekje op de zandlade. Ze zit bol en het onderlichaam is erg opgezet. In zo'n geval mag u geen tijd verliezen. Het popje moet direkt van het ei verlost worden anders zal ze het niet overleven. Neem het popje in uw hand met het kopje naar u toe, laat dan een straaltje koud water over de buik van het popje lopen. Daarna een straaltje lauwwater. Deze behandeling moet u een paar keer herhalen. Door de afwisseling, koud en warm water, aktiveren de spieren zodat het ei er alsnog uitgeperst wordt. U moet het popje op een warme plaats zetten waar ze zelf het ei eruit kan persen. Heeft u het geluk dat het ei eruit is dan geeft u de pop een week rust. Het ei kunt u bij een andere pop leggen die op dezelfde dag ook een ei heeft gelegd. Of wat ook kan, wachten tot er een bij een andere pop een plaatsje vrij is. Probeer nooit zelf het ei eruit te drukken. Meestal drukt u het ei in het lichaam van de pop stuk, dan is het helemaal hopeloos, voor de pop en voor u.

Legnood is altijd de schuld van de kweker. Ook al is de pop niet vet, of te jong, u kan een pop aanzetten tot verplicht broeden. Het klinkt misschien wel raar in uw oren 'verplicht broeden'. Toch is het zo. Zet u een broedrijpe man bij een pop die nog niet zover is dan zal de man het popje dwingen. Wie heeft nu die man erbij gezet? Juist u! En niet de natuur heeft zijn gang bepaald.

Voordat het eerste ei gelegd wordt gaat de pop het nest opwarmen en nog beter naar haar lichaam zetten. Tussen 07.00 uur en 08.00 uur zal ze haar ei leggen. Houdt u er wel rekening mee dat een vogel geen verschil tussen zomer en wintertijd kent! Zetten wij de klok terug dan geldt dit niet voor onze vogels!

□

Mijn kweek met Olijfvinken

In de zomer van 1976 zag ik bij een handelaar twee paar voor mij onbekende vogels zitten. Toen ik vroeg welke vogels dit waren zei hij dat de importeur waarvan hij ze gekocht had, had gezegd dat het olijfvinken waren. Zelf had hij ze ook nog nooit gezien. Het enige wat hij wist was dat ze met een zending uit Zuid-Amerika meegekomen waren.

Aangezien de prijs erg meeviel en ik wel eens wat aparts in de volière wilde hebben was de beslissing gauw genomen en werd een span gekocht.

Thuisgekomen werden ze in een vlucht gedaan waarin een aantal jonge glosters zaten samen met een span chinese groenlingen en een span ekstertjes welke net vijf jongen hadden grootgebracht en voor de tweede keer zaten te broeden.

De olijfvinken gedroegen zich voorbeeldig, waren levendig en toen de man na enkele weken begon te zingen trok ik de konklusie dat ze zich op hun gemak voelden. Een beschrijving van deze vogels laat ik achterwege omdat de foto's die ik bij dit artikel gevoegd heb voor zichzelf spreken. De zang van de olijfvink is een luid getsjilp wat me erg veel doet denken aan een mannetjesmus die in het voorjaar bij een nestholte een wijfje probeert te lokken. De zang wordt van een vaste zitplaats rustig voorgedragen, ook vaak 's nachts, waarbij de vogel de veren iets opzet en ook vaak op één poot zit. Menselijkerwijs gesproken gaat de vogel er op z'n gemak voor zitten.

Aan kweken met deze vogel had ik in het begin eigenlijk helemaal niet gedacht. In 1976 hebben ze ook helemaal geen aanstalten gemaakt. Begin 1977, toen de glosters weer naar de broedkooien waren verhuisd evenals enkele paren japanse meeuwen, werden ook in de volière enkele nestgelegenheden opgehangen. Een gedeelte van een wand werd met heide bekleed en een grote dichte nestkast verdeeld in twee afzonderlijke gedeeltes, met kleine invlieggaten, werd tegen de heide aangehangen, eigenlijk met de bedoeling dat deze door de ekstertjes zou worden gebruikt als slaapplek en eventueel als nestplaats. Binnen een week hadden de ekstertjes hun nest klaar, echter niet in de kast, maar ze hadden een bolvormig nest gebouwd in de heide.

Tot mijn verbazing begonnen ook de olijfvinken met nestmateriaal te slijpen. Als ik in de vogelkamer was (ik woonde toen op een flat en was dus genoodzaakt binnen te kweken), zag ik ze wel met materiaal in de bek rondvliegen, maar uit hun gedragingen kon ik opmaken dat ze niet in mijn aanwezigheid naar het nest wilden. Wat later en ook bij de volgende broedsels trokken ze zich van mijn of ook een andermans aanwezigheid niets meer aan. In het begin dus wel en ik kon dan ook niet direkt een nest ontdekken totdat ik één van de vogels in de nestkast zag verdwijnen.

Bij controle bleek er al een volledig komvormig nest aanwezig te zijn.

Pieter van den Hooven

Dit nest was gemaakt van uitgeplozen sisaltouw en wat hooi. Omdat ik in het begin niet in de gaten had dat ze alleen dit materiaal wilden gebruiken, en omdat ik maar weinig van dit materiaal had verstrekt, maar vrijwel alleen mos, werden de benodigde vezels uit het eksternestje getrokken waardoor dit binnen een dag volledig was gesloopt. Jammer van de zeven bevruchte eitjes die op één na alle kapot op de grond lagen. Het ene eitje heb ik bij een mokka japanse meeuw ingelegd die praktisch evenlang zat te broeden. Het is tot mijn verbazing nog uitgekomen ook en tussen vijf japanse meeuwen is het ekstertje zonder ook maar enig insektenvoer uitstekend grootgekomen. De ekstertjes zelf treurden niet lang en binnen 14 dagen zat het popje weer te broeden, dit keer zelfs op acht eitjes die alle bevrucht waren en waarvan ik ook alle acht jongen op stok heb gekregen!

Dit ondanks het feit dat het laatste jong 5 dagen later dan de eerste drie uitkwam! Dit laatste stukje heeft weliswaar niets met de kweek van olijfvinken te maken maar toch dacht ik

dat het een leuk voorval was wat toch het vermelden waard was.

Terug naar de olijfvinken. Deze bleken dus in een dichte nestkast te willen broeden en omdat er even later ook vier glanzend witte eieren werden gelegd bleken het dus holenbroeders te zijn. Ook de jongen bleken later grote lichtgele randen aan de snavel te hebben; ook dit is kenmerkend voor holenbroeders. Dit bevreesde mij daar alle vinkachtigen die mij bekend zijn, en waartoe ook zij ongetwijfeld behoren, vrijstaande nesten bouwen en min of meer gekleurde en gevlekte eieren hebben. De eieren waren variabel van vorm, van bijna peervormig tot kort ovaal, met een gemiddelde grootte van 20,1 x 14,8 mm, dus een flinke slag forser dan een kanarie-ei. Het nest werd door beide seksen gebouwd; in ieder geval sleepte ook de man het materiaal de kast in. Wie het nest bouwde kon ik uiteraard in de dichte kast niet zien. Ik vermoed dat de pop het meeste bouwde omdat de man er meestal weer vrij snel uitkwam terwijl de pop veel langer in de nestkast verbleef. In ieder geval heb ik nooit gemerkt dat de man aan het broedproces deelneemt, dus neem ik aan dat dit alleen de taak van de pop is.

Na 13 dagen kwamen de eieren bijna gelijktijdig uit. Ook bij latere broedsels was dit uitkomen het beste te

merken aan de man. Deze komt de gehele broedtijd niet in de kast, op de dag echter dat de jongen geboren zijn vliegt hij er konstant in en uit. Ook zijn er dan reeds bedelgeluidjes van de jongen te horen zodat ik aanneem dat de man ze dan ook al voert. De pop komt die eerste dag nauwelijks van het nest. Na enkele dagen voert ook de pop volop mee. De eerste keer was het natuurlijk de vraag waarmee de jongen gevoerd moesten worden. Van alles heb ik ze maar voorgezet, en ze bleken niet kieskeurig te zijn want overal werd van gegeten. Uiteraard het altijd beschikbare zaad, zowel kanarie- als een tropenzaadmengsel, daarnaast kanarie-opfokvoer, groenvoer, allerlei fruit (appel, sinaasappel, citroen, druiven, banaan, tomaat, van alles werd uitgeprobeerd), wat geweekt brood, soms een koude aardappel, van dit alles aten ze wat, maar nergens echt veel van, verder in het begin veel meelwormen; later bleken ze ook mierenpoppen heerlijk te vinden. De voorkeur ging echter uit naar gewoon zaad en dan vooral witzaad en andere graszaden, ook versgeplukte onrijpe graszaden, veel groenvoer en de meelwormen of mierenpoppen. Later bleek dat minder meelwormen toch beter was omdat de vogels wat te broedlustig werden waardoor de jongen te snel werden verstoten, zonder geheel zelfstandig te zijn.

Het afgelopen seizoen hebben ze slechts een stuk of tien meelwormen per dag gehad voor het hele broedsel en ook hierop kwamen de jongen voortreffelijk groot. Ik heb zelfs de indruk dat het zonder meelwormen ook goed zal willen, dit heb ik echter nog nooit uitgeprobeerd en ik zal het waarschijnlijk ook nooit uitproberen. De jongen werden met het bovengenoemde uitstekend gevoerd. Toch bleven die eerste keer al direkt twee jongen achter die dan ook beide op de zevende dag dood zijn gegaan. De andere twee groeiden als kool en werden de achtste dag met een 2,9 mm ring geringd. De ouders trokken zich hiervan weinig aan; trouwens van controle tijdens de gehele broedperiode trokken zij zich bijna niets aan.

Dit is een volledig uitgekleurde man. Vrij goed is te zien dat de aarsbevedering geel is. Ook is te zien dat het pigment niet in strepen geconcentreerd ligt maar in een soort van schimmelverdeling over de gele ondergrond heen ligt.

Vermeldenswaard is misschien nog dat de pop soms zonder duidelijke reden erg lang van het nest bleef, waarbij de eieren dan ook soms steenkoud werden. Uiteraard was dit in het begin een reden tot onrust voor mij, maar toch kwam alles prima uit. Ook bij latere broedsels, ook van andere poppen, deed zich dit verschijnsel voor. Bij controle leken mij de eieren ook altijd wat minder warm dan die van andere vogels; een ei wat ik eens bij een kanariepop onderlegde bleek na enkele dagen af te sterven! De jongen verlieten na 19 dagen het nest en nog eens 6 dagen later zag ik ze zelf eten. Ze werden toen nog wel bijgevoerd door de pop. De man werd wat agressief tegen ze en voerde ze toen ook niet meer. Onder het voeren laten de jongen een luid bedelgeluid horen, al vanaf de eerste dag dat ze geboren zijn, wat veel weg heeft van de bedelgeluiden van jonge grote bonte spechten. Ook deze 'herrie' is een teken dat het zuivere hollenbroeders zijn. Bij niet-hollenbroeders komt dit luide bedelen praktisch niet voor.

Eén jong was sprekend de pop, de

andere was iets groeniger. Dit verschil was alleen waarneembaar als de beide vogels naast elkaar zaten, dus het was maar een miniem verschil. Toch bleek deze laatste verder uit te kleuren als een man. Ook bij latere legfels was dit verschil al direkt na het doorkomen van de bevedering te zien. Een week nadat ze zelf begonnen te eten heb ik ze bij de ouders weggehaald omdat de man ze begon te verjagen en ook de pop ze niet meer voerde. Ze was ondertussen begonnen aan een tweede legsel in dezelfde kast. Boven op het oude nest, wat tot na het uitvliegen van de jongen brandschoon werd gehouden, werd een nieuw nest gebouwd. Dit tweede nest was aanmerkelijk minder fraai afgewerkt dan het eerste.

Er werden 5 eieren gelegd die ook weer alle bevrucht waren, maar waarvan één kiem afstierf zodat er vier uitkwamen. Deze vier werden voortreffelijk grootgebracht en bleken een man en drie poppen te zijn. Na dit broedsel heb ik beide oudervogels van elkaar gescheiden omdat de pop weer begon te nestelen en ik

het voor dat seizoen wel genoeg vond.

Het jaar daarop, dus in 1978 heb ik verschillende nesten gehad. De eerste nesten van het oude koppel bleken onbevruucht te zijn. Na onderzoek van de man bleek deze een soort ontsteking aan de cloaca te hebben. Hieraan wijt ik de onbevruichte eieren. Wel heb ik paringen waargenomen en ook was de man verder in goede konditie; hij scheen er verder geen last van te hebben. Bij de oude pop heb ik toen een zoon geplaatst. Dit resulteerde weliswaar in een aantal bevruchte eieren, maar deze werden niet goed bebroed en er is dan ook niets van terechtgekomen. Ook later bleek dat het verwisselen van partners in het broedseizoen, dus tussen de broedsels door, deze zelfde funeste gevolgen had.

Daar ik in het voorjaar op de vogelmarkt in Meppel tussen een aantal diucavinken een olijfvink man had ontdekt en deze direkt gekocht had, had ik dus met een jonge pop een tweede kweekkoppel. Ook van dit koppel heb ik bevruchte eieren gehad, maar ook dit nest is op niets uitgelopen. In 1978 dus geen enkel jong op stok gekregen.

In 1979 heb ik van een eigen kweekpop met de man uit Meppel 3 jongen op stok gekregen, t.w. een pop en twee mannen. Het tweede nest van vijf jongen ging over de kop, vermoedelijk door coli (dezelfde verschijnselen als bij de kanaries, de olijfvinkjes reageerden echter niet op de medicijnen).

De oude pop lag dat jaar na het derde ei met legnood dood op het nest terwijl ik dacht dat ze zat te broeden. Pas na enkele dagen kwam ik er achter. Uit hetzelfde koppel als in 1979 heb ik in 1980 drie jongen gekweekt. Alle drie waren het mannen, waarvan er direkt na het uitvliegen één verongelukte en later nog één, zodat ik hiervan maar één jong over heb gehouden. Ook het tweede nest kwam niet groot omdat om de een of andere onverklaarbare reden de man vlak voor het uitkomen van de vijf bevruchte eieren dood op de grond lag. Er was niets aan hem te zien zodat ik

Het eerste koppel in de voliëre; links tegen het gaas de blauwe lizard man.

vermoed dat hij zich bij een wat wilde vlucht tussen de takken door doodgevlogen heeft. De pop heeft de eieren nog wel uitgebroed en de jongen ook nog wel een dag of vier gevoerd maar toen vond ze het schijnbaar welletjes en liet de jongen verhongeren. De jonge pop uit 1979 heeft samen met een man die ik tegen het lijf liep bij een handelaar uit Zeist, twee keer vier eieren gelegd welke helaas onbevruucht bleken te zijn. Bij onderzoek bleken zowel de man als de pop een nagel van de achterteen te missen. Waarschijnlijk zal dit de oorzaak zijn geweest; maar ook was de man niet in optimale konditie.

In 1980 dus maar één jong op stok, maar in 1981 beginnen we weer met nieuwe moed. Tot zover het kweekverslag. Dan wil ik verder nog het één en ander vertellen over de naam en de gedragingen van deze vogels. Ten eerste iets over de naam. Na jaren van naspeuringen ben ik nog steeds niet voor 100% zeker van de juiste benaming. Dit is ook een reden waarom ik zolang heb gewacht met het schrijven van mijn kweekervaringen.

Uiteindelijk is een dood exemplaar (de oude pop met legnood) in het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie te Leiden op naam gebracht. Toen ik er kwam konden ze mij niet direkt helpen, ook was er in hun verzameling geen enkel materiaal van deze soort aanwezig. De vogel is dan ook geprepareerd en in de verzameling opgenomen samen met een aantal onbevruichte eieren.

Na enkele weken kreeg ik een schrij-

ven van het museum waarin me werd meegedeeld dat het hoogstwaarschijnlijk (maar niet voor 100% zeker) de soort *Sicalis olivascens* was, ook wel beschreven onder het synoniem *Pseudosicalis stewarti*. Dit is een bergvogel met een kleine verspreiding in het Andesgebergte in Peru, Chili en Argentinië. Persoonlijk ben ik hier echter nog steeds niet van overtuigd omdat ten eerste onder deze naam vaak een verwante soort van de argentinische kanarie wordt geïmporteerd, en ten tweede omdat ik zelf eens een beschrijving van *S. olivascens* heb gelezen die deze soort beschrijft met een witte aarsbevedering, terwijl al mijn mannelijke vogels een duidelijke gele aarsbevedering hebben. Gezien de bouw en ook de gedragingen, vooral hun niet schuwe aard, doen ze mij veel meer denken aan de diucavink dan aan de saffraanvinken en ik dacht dat de verwantschap veel meer in die richting moet worden gezocht. Ook pleit het ontbreken van pigmentbestreping op de gehele vogel voor deze gedachte.

Ik ben dus nog steeds niet zeker van de juiste benaming van de olijfvink. Gezien de kleur van de vogels vind ik de Nederlandse benaming olijfvink trouwens uitstekend bij ze passen. Misschien is er een lezer die meer over deze vogels weet of die me een goede tip kan geven, ik houd me hiervoor van harte aanbevolen.

Dan de gedragingen van mijn olijfvinken.

Het zijn beslist niet schuwe maar wel erg beweeglijke vogels die in een kleine kooi niet thuishoren. Pas in een

Jonge olijfvinken van een dag of vier oud. Duidelijk zijn de helder gele snavelranden zichtbaar. Deze jongen stierven allen een paar dagen na het maken van deze opname vermoedelijk door coli.

volière komen ze goed tot hun recht. Dit is beslist een nadeel op een tentoonstelling omdat ze dan in zo'n klein kooitje moeten zitten, waarin ze dan konstant heen en weer hippen. In de volière zijn ze buiten de broedtijd goed bij elkaar en bij andere vogels te houden, hoewel ik de mannen en de poppen dan wel gescheiden houd om ongewenste paarvorming te voorkomen. Dit i.v.m. de gebleken moeilijkheden bij het verwisselen van partners.

In de broedtijd moeten ze beslist paarsgewijs worden gehouden. Een tweede pop wordt door de man wel geaksepteerd maar de pop van het reeds bestaande koppel doet dit niet zodat ook dit steeds strubbelingen geeft. Over twee mannen bij elkaar praat ik helemaal niet, want dat wordt gegarandeerd moord en doodslag, tenminste als er ook een pop bij aanwezig is. Verder verdraagt de man in de broedtijd geen enkele andere soort vogel die wat op hem lijkt, d.w.z. die ongeveer zijn kleur heeft, ongeacht of dit een man of een pop is. Typisch is dat b.v. een geelfactorige kanarie zonder meer wordt nagejaagd en als men er niet op verdacht is zelfs wordt doodgepikt (dit overkwam me het eerste jaar met een bonte gloster pop).

Een kanarie zonder geel (ik had een blauwe lizard man en een zilverbruine pop) wordt volledig met rust gelaten. De man reageert dus bijzonder fel op de kleur van andere vogels. Ook andere die wat geel-groen waren, werden nagezeten (o.a. de reeds eerder genoemde chinese groenlin-

gen, hoewel deze aardig van zich afbeten). Met kleine exoten zoals blauwfazantjes, ekstertjes, japanse meeuwen en paapjes leverde dit totaal geen problemen op, behalve als deze het in hun kopje halen om regelmatig een kijkje te nemen in het nest van de olijfvinken. Ik had namelijk het afgelopen jaar een zilverbekje wat deze onhebbelijkheid had, ook bij de nesten van de andere vogels. Deze lag op een gegeven moment met een kapotgepikt kopje dood op de grond. Ik denk dat het de olijfvinken op een gegeven moment toch is gaan vervelen.

Ze kunnen dus wel eens agressief zijn, maar met een beetje uitkijken wat u er bij in de volière doet is de schade tot een minimum te beperken.

Aan de nestbouw gaat een fel gejaag van de man achter de pop vooraf. Luid zingend jaagt de man achter de pop aan welke luid krijsend 'vlucht'. Na zo'n jaagpartij heb ik nog nooit een paring waargenomen. De zang tijdens het jagen heeft weinig met het eerder genoemde tsjilpen te maken maar het lijkt meer op een harde en schelle kanariezing, compleet met rollers en toch ook wel wat tsjilpende geluiden.

Vergeeft u me de misschien wat stuntelige beschrijving van de geluiden. Ik heb dit altijd al een zeer moeilijke opgave gevonden.

Bij de eigen-kweekmannen lijkt deze zang nog wat meer op een kanariezing, maar hieraan zullen de aanwezige glosters wel niet vreemd zijn. Bij de zang maakt de man zich zo slank mogelijk door zijn lichaamsbevede-

ring strak tegen het lichaam te drukken, daarbij laat hij zijn vleugels hangen en zet zijn kopbevedering op waardoor het dan een erg slanke vogel lijkt met een grote kop.

In het begin veroorzaakte het gejaag nogal wat schrik bij de andere vogels. Ze hingen dan allemaal tegen het gaas. Na enkele keren veranderde dit en tegenwoordig blijven ze praktisch allemaal rustig op de stok zitten toekijken.

Voor de paring nadert de man, ook luid zingend maar zonder gejaag, de pop die hierop de parhouding aanneemt waarop de man haar bevliegt. De pop houdt bij de paring het lichaam schuin voorover, zakt door de poten met de borst op de stok, steekt kop en staart schuin omhoog en spreidt de vleugels half uit waarmee ze op de stok lijkt te steunen, hierna volgt de paring.

Dreigende vogels, zowel mannen als poppen, gaan zo hoog mogelijk op de poten staan, zetten de buikveren wat op, steken de snavel schuin omhoog en hippen zijwaarts onder het uiten van een niet hard maar goed hoorbaar rollertje naar de indringer die ze willen verjagen.

Tot zover de beschrijvingen van de gedragingen. Rest mij nog een enkele aanvulling te geven op de gegevens over de nestgelegenheid. Geprefereerd wordt een kast met een groot bodemoppervlak en een invlieggat. Bij mij leggen ze een voorkeur aan de dag voor een kast van ongeveer 15 x 20 cm met een hoogte van 10 cm en een invlieggat Ø 45 mm.

Hiermee wil ik dit artikel over mijn ervaringen met olijfvinken besluiten. Het is een heel verhaal geworden, langer dan de bedoeling was, maar het zijn dan ook de ervaringen van vier kweekseizoenen.

Nogmaals, kan iemand mij meer vertellen over deze vogels of over hun benaming dan zou ik dit zeer op prijs stellen.

□

De Kaapse papegaai (Poice

Van het geslacht *Poicephalus* is de Kaapse papegaai een van de minder bekende soorten. Zo zal u van die familie bijvoorbeeld het Bonte Boertje ofwel de Senegalpapegaai wellicht beter kennen.

De bijzonder fraaie kopstudie van de Kaapse papegaai is de aanleiding tot een wat nadere kennismaking.

Naast de nominaatvorm, ***Poicephalus robustus robustus***, welke voorkomt in Zuid-oost Afrika, van de oostelijke Kaaprovincie tot Natal, westelijk Zoeloe-en Swaziland en Oost Transvaal, zijn er nog een tweetal ondersoorten beschreven, te weten: **P.r. suahelicus** die we kunnen vinden in Mozambique, Rhodesië, Zuid-west Afrika tot Angola, zuidelijk Zaire en Centraal Tanzania en **P.r. fuscicollis**, van Gambia en zuidelijk Senegal tot noordelijk Ghana.

De grootste afbeelding toont u de nominaatvorm. Rug en vleugels zijn donker olijfgroen, stuit en onderdelen helder blauwgroen, vleugelrand en dijen rood en poten zwart. Van *P.r. suahelicus* is de kop en de nekbevedering meer zilvergrijs van kleur en is er meestal een wat duidelijker rode voorhoofdsband zichtbaar. *P.r. fuscicollis* lijkt sterk op *suahelicus* maar de groene veerpartijen zijn nog wat sprekender.

Er is nauwelijks sprake van een sexueel dimorfisme. Af en toe zijn er mannelijke exemplaren die een wat duidelijker rode voorhoofdsband dragen en in het algemeen komt die voorhoofdsband in rood bij de wijfjes niet voor. Erg vaag dus allemaal en zeker geen houvast biedend.

De vogels zijn 32 à 33 cm groot en hebben een korte staart. Het zijn echte boomvogels die zich op de grond nauwelijks thuis, ja zelfs hulpeloos

Tekst: C.E. van Berkel
Foto: Th. Brosset, Vogelpark
Walsrode/Müller

Phalacrocorax robustus)

voelen. Hoog in de bomen voelen ze zich op hun gemak en heel behendig

belopen ze de takken. Meestal houden ze zich in redelijk grote groepen op aan de randen van bossen en ook in de bergwouden tot op hoogten van

1000 tot 1200 meter. In Gambia zijn ze ook regelmatig waargenomen in de mangroven.

Ze zijn erg schuw van aard. Wanneer een groep zich in de kale takken van hoge bomen bevindt, zijn ze al van heel ver te horen; ze maken een hels kabaal. Hun voedsel bestaat uit zaden, noten, bessen, vruchten en nectar. De apebroodbomen vormen hun belangrijkste voedselbron.

Nestelen doen ze in hooggelegen boomholten. De gemiddeld 4 bijna ronde en witte eieren worden ongeveer 26 dagen bebroed en voornamelijk door het wijfje. Het mannetje houdt zich overdag de meeste tijd op vlak voor de opening van de broedholte en de nachten brengt hij meestal samen met het wijfje in die holte door.

De jonge vogels verblijven 9 tot 11 weken in het nest en als ze uitvliegen missen ze nog de rode veren in de vleugels en op de dijen. De kopbevedering is dan ook meer olijfbruin.

Naar het ons voorkomt, wordt de Kaapse papegaai slechts zelden gehouden en zo zijn de kweekresultaten dan ook zeer miniem. Vrij recent zijn er in Duitsland en Zwitserland gekweekt. Invoer van deze soort is thans in elk geval in ons land niet meer mogelijk omdat ze voorkomen op de lijst behorende bij de Wet Uitheimse Bedreigde Diersoorten.

Exotische vogels als huisdieren Ja of Nee

(door R.J. Sterk, dierenarts)
XXXI. Natuurbehoud (vervolg).
5. Niet-zeldzame/bedreigde
soorten (vervolg).
b. Papegaaai-achtigen (orde
Passeriformes; vervolg).
Australische Parkietensoorten.

Via het blad *Onze Vogels* (1974-1975) en prijslijsten (1976) werden 30 Australische parkietensoorten en -ondersoorten te koop aangeboden. Australië kent sinds 1960 een algemeen exportverbod voor flora en fauna, zodat in principe alleen gekweekte exemplaren in de handel te verwachten zijn. Toch schijnt de smokkel allerlevendigst te zijn, ondanks (of wellicht dankzij) de zeer hoge boetes die daarop staan. Bij aanbiedingen van (zeer) zeldzame exemplaren is het dus niet onmogelijk dat we toch te maken hebben met gesmokkelde wildvangexemplaren.

De Grasparkiet en enkele als zeldzaam of bedreigd bekend staande soorten hebben we reeds behandeld. Van deze laatste worden de **Turquoise-** en **Splendidparkiet** (*Neophema pulchella* en *N. splendida*) veel gekweekt en verhandeld. Dit geldt ook voor twee andere soorten uit het geslacht *Neophema*, namelijk de **Bourke-parkiet** (*N. bourkii*) en - in iets mindere mate - de **Elegantparkiet** (*N. elegans*). Andere veel gekweekte en verhandelde soorten zijn de **Roodrugparkiet** (*Psephotus haematonotus*), de **Blaskop-**, **Stanley-**, **Pracht-** en **Pennantrosella** (*Platycercus adscitus palliceps*, *P. icterotis*, *P. eximius ceciliae* en *P. elegans*). Wat minder zij het toch nog vrij vaak werden aangeboden **Veelkleuren-parkieten** (*Psephotus varius*), **Gewone Rosella's** (*Platycercus eximius*), **Geelmantelrosella's** (*P. caledonicus*), **Princess of Wales-parkieten** (*Polytelis alexandrae*), **Berg-** en **Barreband-parkieten** (*Polytelis anthopeplus* en *P. swainsonii*). Van meerdere soorten zijn een of meerdere kleurmutaties gefokt.

Het natuurlijke bestand van de Australische parkietensoorten varieert sterk. Zoals gezegd worden diverse soorten als zeldzaam of bedreigd beschouwd. Andere soorten zouden in aantal sterk achteruitgaan, zoals de **Blue Bonnet** (*Northiella haematogaster*), de **Port-Lincoln-parkiet** (*Platycercus zonarius zonarius*) en de **Red Cap-parkiet** (*Purpureicephalus spurius*). De Princess of Wales-parkiet zou zelfs zo goed als verdwenen zijn, althans volgens Vriënds. Het bestand van Red Caps en Port-Lincolns zou voornamelijk afnemen tengevolge van afschot en opzettelijke vergiftiging via voedsel en drinkwater; beide soorten worden als zeer schadelijk beschouwd, o.a. voor de fruitteelt.

Er zijn echter ook nog soorten die nog steeds veelvuldig en zeer verspreid voorkomen, zoals de Pennant-, Gewone en Stanleyrosella, de Roodrugparkiet en Elegantparkiet. Sommige daarvan zijn min of meer cultuurvolgers, waarvan het bestand zich uitbreidt. De Roodrugparkiet zou echter plaatselijk bedreigd worden door ingevoerde Europese spreeuwen en mussen, die de roodrugparkieten verdringen uit hun broedholen. Zoals al vermeld is onder het hoofdstuk 'Zeldzame/Bedreigde Soorten' is het aantal beschikbare en geschikte (boom-)holtes een van de belangrijkste beperkende factoren voor de meeste Australische parkietensoorten om zich in aantal uit te breiden.

Resumerend kunnen we stellen dat de Australische parkietensoorten als groep zeer sterk in de belangstelling staan van de (Nederlandse) vogelhouderij. Vrijwel elke soort werd in de genoemde bronnen hetzij te koop aangeboden, hetzij tenminste te koop gevraagd. Dit beeld zien we bij vrijwel geen enkele andere, vrij homogeen samengestelde groep vogelsoorten. Van de 30 te koop aangeboden soorten worden er zo'n 20 min of meer intensief tot zeer intensief gekweekt, waarbij bij verschillende

soorten kleurmutaties zijn opgetreden. Het moet echter gezegd worden, dat de kweek van al deze soorten (met uitzondering van de Grasparkiet) pas op gang is gekomen nadat het exportverbod door Australië werd ingesteld. Dit wijst er mijns inziens op dat de 'drang om te kweken' niet bevorderd wordt door ongelimiteerde import van wildvang-exemplaren.

Literatuur:

- BERKEL, C.E. VAN. Barrebandparkiet, *Polytelis swainsonii*. *Onze Vogels*, 33, 355-356, 1972.
- BERKEL, C.E. VAN. De roodrugparkiet. *Onze Vogels*, 34, 65-66, 1973.
- BERKEL, C.E. VAN. Kakariki's. *Onze Vogels*, 35, 257-258, 1974.
- CARRICK, B. Australië drukt vogelsmokkel de kop in. *Onze Vogels*, 36, 546-547, 1975.
- MARK, R.R.P. VAN DER. Papegaaien en parkieten als liefhebberij. 3e ed. Zutphen: Thieme & cie, 1968.
- SMIT, C.P.J., R.J. STERK, H.C. WALVOORT. Exotische dieren als huisdieren, ja of nee? Faculteit Diergeneeskunde, Rijksuniversiteit Utrecht, 1977.
- VRIËNDS, TH. Het sierparkietenboek. Amsterdam, enz.: Keesing, 1974.

Over bloemen en planten

Bloemenbureau Holland

Tekst: Julia Voskuil

bolbloemen in de vensterbank

Het nieuwe jaar beginnen we graag met een vleugje lente. Fleurige en geurende bloemen in een potje voor het raam; volop keus in **krokussen**, **hyacinten** en **narcissen**. Voor weinig geld kopen we ze in knop (kleurende knop) en laten ze zelf verder in bloei komen. Geen kunst aan. Er kan niets mislukken en we hebben er 10 of 14 dagen plezier aan.

1. Bij een 2e of 3e bloei zijn Hippeastrumbloemen wat kleiner, maar daarom niet minder mooi

Zelf opkweken

Wie er wat meer werk en geduld voor over heeft kan zo'n grote bol van een **Hippeastrum** ('amaryllis') aan de groei brengen. Ook dát is niet moeilijk, maar het duurt een week of zes

voordat we van de bloemen kunnen genieten. Hoe groter de bol, hoe meer bloemstengels er uit komen. De bol blijft voor $\frac{1}{2}$ boven de pot-met-grond uitsteken en krijgt na het oppotten een 'warme voet' totdat de bloemknop met stengel circa 15 cm lang is. Dan is een koelere plaats beter. Voorlopig is nog weinig water nodig, gewoon op de aarde gieten. Tijdens de bloei mogen we om de week mest geven en daarmee blijven we doorgaan als het blad zich gaat ontwikkelen. 's Zomers buiten en vanaf augustus droog. Misschien komt er volgend jaar weer een bloemstengel!

Ook de narcis die 'Paperwhite' wordt genoemd kan gemakkelijk zelf in bloei worden getrokken. In grind, zand, marmersplit of kleikorrels wortelen ze spoedig en de bol bevat voldoende voedsel om bloemen en bladeren te maken. De niet winterharde bollen zijn daarna waardeloos (ze worden geïmporteerd). Giet met mate, zet ze koel om rekken te voorkomen. Zet er minstens 3 bij elkaar, bloei na ongeveer 4 weken.

Zomerbloeiërs

Gloxinia en pijpje lak werden vroeger altijd in het voorjaar verkocht, nu zijn ze er de gehele zomer. Houdt u van zelf opkweken, koop dan eens een knol en breng die met wat bodemwarmte aan de groei. Een licht, maar niet zonnige vensterbank is het meeste geschikt. Eerst weinig gieten,

later meer en als de groei doorzet op den duur ook mest geven. Hoewel het niet zo gemakkelijk is deze plant uit een knol op te kweken, is het natuurlijk des te leuker als het lukt!

Let bij het planten goed op dat de wortels naar beneden komen te liggen! Anders gebeurt er niets. Een klein beetje grond over de knol (1 à 2 cm) is voldoende.

2. Gloriosa maakt bladranken en de sierlijke bloemen verschijnen alleen als de plant voldoende licht krijgt.

Achimenes is niet zo moeilijk uit wortelstokjes te kweken. We leggen er flink wat bij elkaar in een pot en laten de stengeltjes over de rand uitgroeien. Het worden prachtige hangplanten met lila-blauwe of roze bloemen, geschikt voor een licht maar niet te zonnig venster. Vanaf februari kunnen we ze aan de groei brengen en hoe meer bij elkaar, hoe mooier een grote hangpot wordt. Gezonde plantjes, die in het najaar afsterven. Wortelstokjes bewaren bij kamertemperatuur.

Gloriosa is een van de planten die we zowel als snijbloem, als in pot kunnen kopen. Zelf opkweken vanuit een knol gaat prima. Twee knollen zitten er aan elkaar, het afgeronde topje is het groeipunt. Ze worden horizontaal in de pot gelegd, het groeipunt minstens 2 cm vanaf de kant. De spruit zal snel groeien en vraagt om steunmateriaal. Veel licht geven, anders mislukt de bloei. Aan het einde van de groeiperiode zijn ook bij deze plant nieuwe knollen gevormd. Die zitten vertikaal in de pot en worden eveneens bij kamertemperatuur bewaard. Gewoon met pot-en-al wegzetten. Maar... zover is het voorlopig nog niet.

Schijfkamille

(*Matricaria matricarioides*)

De schijfkamille is net eender als zoveel andere plantensoorten in ons land, een echte immigrant. Het thuisland van deze geurige planten is Azië. In de loop der eeuwen heeft zij zich van daaruit, over een groot gedeelte van de wereld weten te verspreiden. Vooral de laatste honderd jaar is de schijfkamille snel opgerukt. Het is een liefhebber van ruige groeiplaatsen. Om enigzins vastgetreden grond bekommert zij zich niet. Hoewel ze daar toch niet zo welig tieren, maar veel kleiner blijven, dan wanneer de grond zachter is.

Het bolvormige bloemhoofdje is

geel-groen van kleur. Aan de vorm van het bloemhoofdje zou de plant haar deftige naam te danken hebben. *Matricaria* is afgeleid van *mater*, wat moeder of kraamvrouw betekent. Dit, omdat de plant gebruikt werd tijdens de bevalling.

De schijfkamille werd echter minder verzameld, dan b.v. de echte kamille, die meer van het geneeskrachtige azulene bevat.

En... een kopje kamillethee is ook wel eens wat anders, dan het bruine vocht, hetwelk wij bij het ontbijt piegen te nuttigen.

Zaad niet alleen vogelvoeding

Grofsnavelige, fijnsnavelige en kromsnavelige zaadetende vogels behoren tot de meest gehouden vogels. Gezien het enorme aantal ringen wat er jaarlijks wordt besteld, is te concluderen, dat elk broedjaar opnieuw honderdduizenden vogels worden gefokt. Voor deze grote aantallen vogels is er veel voedsel nodig. Voedsel wat in hoofdzaak bestaat uit zaden. Zaden die bestemd zijn voor elke vogelsoort hetzelfde zijn. Het menu voor grofsnavelige zaadeters moet anders zijn dan het zaadmengsel van bijv. kleine Afrikaanse soorten. Bij het samenstellen van zaadmengsels dient terdege rekening te worden gehouden, voor welke groepen van vogels het bestemd is. Australische prachtvinken behoeven andere zaadsoorten dan grasparkieten. Van de gigantische hoeveelheden zaden, zoals millet in tientallen soorten, raapzaad, zonnepitten, haver, e.d. is slechts een zeer klein deel bestemd voor vogelvoedsel. Het overgrote deel wordt gebruikt voor menselijke consumptie.

Om u een enkel voorbeeld te geven: De olie gewonnen uit raapzaad is terug te vinden in margarine, bak- en braadvet, mayonaise en soortgelijke producten. Voor sommige grote bevolkingsgroepen vormt millet het dagelijks hoofdvoedsel. Nog sterker geldt dit voor duivevoer. De grondstoffen die hierin verwerkt worden bestaan uit granen, zaden en peulvruchten, die bijna overal op de wereld worden verbouwd om de mens van zijn dagelijkse voeding te voorzien.

De zaden, die wij aan onze vogels verstrekken zijn opgebouwd uit vele levensstoffen. De meest bekende bouwstoffen, zoals vetten, suikers, zetmeel, eiwit en de voor vogelliefhebbers zo belangrijke caroten. Zo doen de aanwezige caroten niet alleen dienst als pro-vitamine A, ook wel genoemd de moedersubstantie van vit. A., maar is noodzakelijk voor de kleuropbouw van de vetstofkleuren. Een veel voorkomend geelcaroteen is luteïne. Vele zaadsoorten, zoals raapzaad, koolzaad en zonnepitten, zijn rijk aan deze stof. De gele kleurstof, die door de vogel uit zijn voeding wordt opgenomen, kan de veren direct kleuren of nadat een omzetting in een andere vetkleurstof heeft plaatsgevonden. Zo zal een jonge vogel, die opgroeit

met een caroteenloos dieet praktisch geen vetstofkleur ontwikkelen. Er zijn ook uitzonderingen op de kleurvorming. Zo kan een Engels witte, c.q. recessief witte kanarie, uit plantaardig pro-vitamine A, geen vitamine A aanmaken.

Deze vogel moet altijd een aanvulling van organische of kant en klare vitamine A krijgen om hem in conditie te houden.

Tekst: H.J. Veerkamp

Via de krop, ook wel voormaag, komen de zaden in de klier- en spiermaag. Nadat de zaden enigszins in de krop zijn voorgeweekt, komen ze terecht in de kliermaag. Zoals de naam reeds zegt heeft de kliermaag te maken met het afscheiden van bepaalde stoffen. Deze stoffen, enzymen, werken in op het voorgeweekte zaad als fermenten in verteringssap. Plantaardige eiwitten, dus de zaad-eiwitten worden o.a. afgebroken door aminozuren. Aminozuren kunnen gezien worden als bouwstoffen die lichaamsvreemde eiwitten ombouwen tot lichaamseigen eiwit. Heel eenvoudig gezegd, een plantaardig eiwit uit granen en zaden wordt bij de kanarie omgebouwd wat bij die vogel lichaamseigen is, men zou het kanarie-eiwit kunnen noemen.

Het is zeer belangrijk, dat de vogels de beschikking hebben over een goed soort 'Gemengde Vogelgrit', hetwelk niet alleen moet bestaan uit verschillende soorten schelpengrit, maar ook het harde Noordzeeegrit, kalkaardig zeewier en maagkiesel. Grit vormt als het ware de tanden van de vogel.

In de spiermaag worden met o.a. behulp van maagkiesel de voorbewerkte zaden fijngewreven. Het gepropageerde gebruik van scherpe maagkiesel wordt sterk overtrokken. Door de samentrekkende spiermaag wordt het maagkiesel vrij snel rond geslepen. Kalkaardig zeewier, zeer waardevol door zijn rijkdom aan mineralen en sporenelementen, en zacht schelpengrit bevatten kalkstoffen die snel omgezet kunnen worden in lichaamstoffen, zodat kalkzouten en dergelijke in de holle beenderen kunnen worden opgeslagen. Dit dient dan als reserve, te gebruiken tijdens de leg om de eischaal te vormen.

De vogelliefhebber stelt terecht hoge eisen aan vogelvoeding. De zaadvoeding is en blijft hoofdzaak. Gezonde volrijpe zaden die de juiste behandeling hebben ondergaan. Heel in het kort wil dat zeggen, goed belucht en opgeslagen. Het is uitermate belangrijk, dat de zaden voordat ze gemengd worden volledig geschoond zijn. Al deze factoren dragen zeker bij tot de kwaliteit van de zaden die u koopt. En zijn medebepalend voor de prijs die u betaalt.

Dagelijks komen via Rotterdam, Gent of Hamburg grote schepen binnen met duizenden tonnen zaden, granen, peulvruchten enz. Over het algemeen zijn het los gestorte producten. Zo van het land gedorst, via allerlei middelen van transport geladen in de grote zeeschepen. Vanuit de schepen in de bestemmingshavens uit de enorme ruimen gezogen om opgeslagen te worden in vemen en binnenvaartschepen. Wachtend op vervoer naar het produktiebedrijf.

Aldaar is het eerste werk de zaden ontdoen van vuil, stof, stro, takjes, modderresten, stenen, e.d. Het is geen uitzondering, dat een partij zaden, nadat het uitgeschoond is, voor slechts 80% bestaat uit gereinigde zaden, die de toets der kritiek kunnen doorstaan en verwerkt kunnen worden tot een kwaliteitsmengsel. Dit impliceert, dat de prijs van het ge-

schoonde produkt in geen enkele verhouding staat met de marktprijs van het ongeschoonde produkt.

De wereldmarktprijzen van granen en zaden zijn het laatste jaar fors opgelopen, hetgeen niet alleen te wijten is aan slechte oogsten, maar ook andere factoren zijn oorzaak van de hogere prijzen. Om u daar enig inzicht in te geven, uiteraard in het kort weergegeven, het volgende. Neem nu eens witzaad, dit kan afkomstig zijn uit Marokko, Australië, Argentinië of Amerika. De laatste paar jaar zeer laag in prijs. Oorzaak hiervan was de grote uitzaaiing en record oogsten. Gevolg minder uitzaai in 1980 en daarbij heeft Amerika ook nog eens een zeer slechte oogst.

De opbrengst wordt geschat op ongeveer 50% van hetgeen men in vorige jaren gewend was. Gevolg oplopende prijzen. Een ander voorbeeld, raapzaad wordt hoofdzakelijk in Canada verbouwd. Gezien ook hier het lage prijspeil van de laatste jaren is er minder uitgezaaid. De belangstelling van de oliefabrieken is vrij groot, dus de kans op prijsstijgingen is niet gering.

La Plata millet, Argentinië normaal de grootste en goedkoopste leverancier is bijna leeg gekocht. De restanten worden geruimd tegen abnormaal hoge prijzen. Daarbij de oogstverwachting is pessimistisch. Conclusie duur en bijna niet te koop.

Een ander facet is, dat het gebruik van granen en zaden in de oorspronglanden toeneemt. Daarnaast worden langzamerhand de landbouwmethoden gewijzigd. Men gaat andere produkten verbouwen. Voedingsgewoonten die wijzigen, doordat het gebruik van sommige zaden, granen en peulvruchten aangepast wordt aan andere manieren van consumptie. De voedingswetenschap met daarbij de ontwikkelingsmethode om granen e.d. zodanig te bewerken dat er een geheel andere vorm van produkt ontstaat. Smakelijker, voedzamer, licht verteerbaar, makkelijker in gebruik enz. Wetenschappen, die wij allang kennen en van profiteren, gaat men zo langzamerhand zelf toepassen. Steeds meer gaan rgeringen van derde landen er toe over produkten te propageren die anders zijn, maar meer rendement opleveren.

Daarnaast dat de kleine boeren de coöperatieve gedachte wordt bijgebracht, uiteraard met behulp van ontwikkelingswerkers. Voor ons heeft

dit als consequentie, dat wij niet alleen voor hun produkten meer moeten gaan betalen, ook dat is ontwikkelingshulp, maar ook moeten accepteren dat er andere zaadsoorten, c.q. rassen van zaden zullen verschijnen. De meeste vogelliefhebbers weten wat millet is, maar dat er tientallen soorten, rassen bestaan is voor de meesten van ons onbekend terrein. Dat elke milletsoort een eigen hardheid van korrel heeft is bijna niet bekend. We krijgen dan verhalen te horen, dat bijv. rode millet door vogels niet gegeten wordt. Natuurlijk kan dat, harde rode millet laten de kleine zaadeters liggen, doch zachte rode millet wordt gretig opgenomen. Fabrikanten van naam zullen daar terdege rekening mee houden.

Om nog een ander voorbeeld te geven. De vogelliefhebber noemt fijne kleinere gierst, Senegalgierst. Het moge als bekend worden verondersteld, dat Senegal behoort tot de Sahellanden. Er is daar beslist geen behoefte om gierst uit te voeren. Inkoopers hebben al jarenlang soortgelijke gierstsoorten in andere landen gekocht, landen die voldoende hebben en graag verkopen. Nigerzaad altijd negerzaad genoemd; weet de liefhebber zich 't soort Coromandel te herinneren? In en in zwart. Al jarenlang niet meer te koop.

Coromandel was afkomstig uit India, alwaar men andere rassen is gaan telen, rassen die een grotere opbrengst geven. Ethiopië, altijd een grote leverancier van negerzaad geweest, kunnen we, gezien de oorlogsomstandigheden, de laatste jaren vergeten.

De olie die uit negerzaad wordt gewonnen is zeer geschikt voor consumptie en bezit de eigenschap dat het zich makkelijk laat vermengen met andere oliesoorten. Regelmatig heeft India een exportverbod, gevolg, schaars en duur.

Japans millet, de naam is bedrieglijk komt hoofdzakelijk uit China. Japans millet ook wel rijstmillet genoemd is een zeer zachte milletsoort met een wat losse zaadhuid. Wordt niet alleen door tropische vogels gegeten, maar ook door kanaries.

Raapzaad heeft oorspronkelijk een donker roodbruine kleur. In raapzaad komt euricazuur voor, dit zuur blijkt van invloed te zijn op het verzadigen van vetzuur. Een voorkomende lichte (witte) mutant van raapzaad bezit geen euricazuur. Van deze

waardevolle mutatie is men vlot gebruik gaan maken door deze te kruisen met donker raapzaad. Gevolg dat het raapzaad steeds lichter van kleur wordt, zodat het niet denkbeeldig is dat raapzaad op den duur lichtgeel van kleur is.

Gekiemd zaad wordt geprezen als een van de beste voeders om vogels op te fokken. Echter elk zaad is beslist niet geschikt om als kiemzaad te voldoen.

Het is niet voldoende dat het volledig uitgerijpt is, maar het moet ook zijn kiemrust hebben gehad. D.w.z. de tijd die nodig is om het 'leven in rust-toestand', dat is zaad uiteindelijk, op het goede ogenblik onder gunstige omstandigheden tot groei te brengen. Daarbij komt, dat zaden veelal een andere kiemsnelheid hebben.

Gemengd kiemzaad moet zodanig samengesteld zijn, dat bij de juiste behandeling een bijna gelijke kiemsnelheid wordt verkregen. Een goed mengsel kiemzaad bestaat uit: raapzaad, radijszaad, zwart slazaad, katjang idjoe, witte en rode dari, vis-hennep.

Gezien negerzaad zeer onregelmatig op de markt verschijnt, wordt bewust gekozen voor zwart slazaad hetgeen afkomstig is uit Californië.

In de praktijk blijkt dat het kiemen van zaden weleens problemen geeft. Een zekere methode is de volgende:

1. Kiemzaad ± 18 uur weken in ruim water (lauw).
2. Vervolgens meerdere malen spoelen in stromend water, bij voorkeur een roestvrij stalen zeef gebruiken.
3. Zeef met inhoud in een schaal of iets dergelijks plaatsen. Zeef vrij van de bodem, zodat het overtollige water er uit kan lekken.
4. Zeef afdekken met een vochtige doek en op een matig warme plaats zetten.
5. Regelmatig spoelen en omschudden verdient aanbeveling, e.e.a. om alcoholische gisting te voorkomen.
6. Na ongeveer 24 uur verschijnen de kiemen.
7. Zeef na gebruik goed reinigen.

De intentie van dit artikel is om u enigszins een indruk te geven wat er allemaal gebeurt, voordat de zaadbak van uw vogels is gevuld.

Geslaagde kweek met de (*Amazona viridigenalis*)

Het komt steeds méér voor dat er met papegaaien wordt gekweekt en we kunnen daar alleen maar verheugd over zijn. Eigenlijk zouden we er alles aan moeten doen om te voorkomen dat de nog toegelaten importvogels als eenlingen terecht komen in de bekende sierkooien en ten genoeg van huisgenoten koppiekrauwen en op zo'n 'leuke' manier woordjes napraten. Ze hebben duidelijk meer recht dan alleen maar als gezelschapdier te fungeren.

Het lijkt mij een uitdaging voor alle liefhebbers van grote parkieten om, naast hun zeg maar normale bestand, ook eens dergelijke soorten te houden... en te kweken.

In sommige en misschien wel de meeste gevallen is er wellicht meer geduld nodig maar eenmaal succes hebbend, en dat zal zeker niet uitblijven, maakt dit het langere wachten toch weer dubbel en dwars goed. Trouwens van een páártje van dergelijke vogels is al sowieso veel meer plezier te beleven dan van de solitaire.

Tekst: Cees van Berkel
Foto: Wolfgang de Grahl

Vanzelfsprekend moet de huisvesting van de vogels goed en de verzorging adequaat zijn. In de meeste gevallen vragen ze echter niet eens zo véél ruimte en is hun verzorging ook niet zó gecompliceerd. Het is alleen belangrijk te weten hoe de betreffende vogels in hun verspreidingsgebied leven, waar dat verspreidingsgebied ligt en waaruit hun voeding bestaat. Men dient zich bij de aanschaf van aanvankelijk vreemde en bijzondere soorten echter wél af te vragen of het verantwoord is dat ze hier in dit lage land met zijn specifieke klimaat gehouden kunnen worden. Ik denk bijvoorbeeld aan vogelsoorten, alhoewel die er niet eens zoveel zijn, die leven in veel hoger gelegen gebieden waar ook een heel andere luchtdruk heerst. Deze soorten zullen in ons land moeilijk tot helemaal niet te houden zijn en dat blijkt dan ook wel uit de abnormaal grote sterfte onder die ingevoerde vogels. De eer om zulke vogels te houden moet je dan gewoon gunnen aan de

liefhebbers in die landen waar het wel kan. Ik wil maar zeggen, alles houden om te hebben mag ook niet voorkomen.

Keren we terug tot ons onderwerp, de geslaagde kweek met de Groenwangamazone. Deze soort vindt haar verspreidingsgebied in Noordoost Mexico, waar ze in de wouden leven van zaden, vruchten, bloesems, noten enz. Soms trekken ze in grote groepen van 20 tot wel meer dan 100 stuks door het tropische land. Het lijkt mij een bijzondere ervaring wanneer

je zo'n groot aantal van deze 33 tot 34 cm grote vogels in een exotische nacht ziet rusten op de takken van de door het maanlicht beschenen bomen, je zou er lyrisch van worden.

Alhoewel in de literatuur niet of nauwelijks wordt gesproken over een uiterlijk verschil tussen beide geslachten, heeft ons lid W. Hoek, Prins Hendrikstraat 34 in Sint Philipsland daar weinig moeite mee. Bij zijn vogels is er namelijk wel degelijk een verschil. Op de eerste plaats is de man voorzien van een duidelijk grovere kop. Bovendien heeft het wijfje duidelijk minder rood in de kopbevedering en is er een opvallend verschil in de kleur van de nagels, die van de man zijn wit en van het wijfje zwart. Dit laatste zou best wel eens toeval kunnen zijn wat echter niet wegneemt dat het het vermelden waard is.

Het is alweer zo'n twee jaar geleden dat vriend Hoek in het bezit kwam van twee groenwangamazone's. Ze werden gehuisvest in een buitenvolière van 2 m lang, 1,50 m diep en 2 m hoog. Die volière had een aansluitend binnenverblijf van 1 x 1,50 x 1,50 m. Al vanaf het begin dat de vogels in die ruimte waren samengebracht, heerste er een goede verstandhouding tussen die twee. De nachten brachten ze door in één nestkast. Die nestkast was gemaakt van 15 mm vezelplaat, had een bodemoppervlakte van ongeveer 25 x 25 cm en was ongeveer 40 cm hoog. Op de bodem van de kast was een laag turfmois aangebracht welke laag regelmatig werd bevochtigd. In de nazomer van 1979 werden vrij vaak paringen waargenomen doch deze leidden toen tot niets; spelerei? Ze gingen de winter in en ondanks de toen toch wel vrij veel voorkomende lage temperaturen verbleven ze een groot deel van de dag in de buitenvolière. Het werd voorjaar 1980. Steeds vaker werd gezien dat de vogels elkaar voerden en al snel werden ook weer paringen waargenomen.

Geleidelijk aan nam het aantal paringen toe totdat de kalender 21 mei aangaf. Van die dag af verbleef het

Groenwangamazone

wijfe hele dagen in het nest met uitzondering van de momenten dat er mensen in de nabije omgeving van het nest waren, want dan verliet ze de nestkast om met een gespreide staart en omhoog gezette veren op de 'indringer(s)' af te komen. Niettemin werd toch regelmatig nestcontrole uitgeoefend en zo werd op 28 mei het eerste en op 1 juni het tweede ei aangetroffen. Het wijfe broedde alleen en op 25 juni is het eerste ei uitgekomen. Het is vreemd, maar datzelfde jong was enkele uren later dood hetgeen het wijfe zelf had gedaan. Twee dagen later kwam het tweede ei uit en dat jong werd, in tegenstelling tot het eerste, met veel zorg omringd. De oudervogels waren toen ook erg rustig en ze voerden goed.

Toen het jong twaalf dagen oud was is er getracht het te ringen met een 10 mm ring. Dit lukte wel, maar de andere dag was die ring toch verdwenen. Toen nog eens gerind, en de daarop volgende dag was het weer precies hetzelfde. Enkele dagen later opnieuw met uiteindelijk toch succes. Na drie weken kwamen de veren door en op 19 augustus verliet de jonge vogel, volledig in de veren, het nest. Uiterlijk leek hij erg veel op het wijfe en was hij bovendien nog wat kleiner van formaat. Op 1 september kwam het tot moeilijkheden. Vader begon de jonge vogel zodanig te achtervolgen dat het maar beter leek om de oudervogel apart te zetten. De jonge vogel bleef nog enige tijd bij zijn moeder en al kort daarna was hij zo-

ver dat hij voor zijn eigen kostje kon zorgen.

Als voedsel verstrekt Hoek aan zijn vogels het volgende: Een goed mengsel zaden voor papegaaien, krachtvoer, twee maal per week gemengd fruit met daar doorheen kalk, vitaminen, honing en roosvicee. Een maal per week wat stukjes rauw vlees en gekookte onderpootjes van kip. Deze pootjes zuigen ze als het ware helemaal uit, het gaat ze kenmerkend om het merg. Voorts wordt er ook nog geweekt brood en elke week verse wilgetakken verstrekt. Ze zien er fantastisch uit en ook gezien het kweekresultaat mag je dus veronderstellen dat ze in blakende welstand verkeren.

Dikzitten

Er zijn nog vogelliefhebbers die menen dat dikzitten een symptoom is van een bepaalde ziekte. Zelfs in boekjes van bepaalde schrijvers wordt dikzitten als een aparte ziekte behandeld. Wat gebeurt er eigenlijk als een vogel dikzit? De aanleiding daartoe is simpel: de vogel heeft om de een of andere reden, in feite de eigenlijke ziekte, behoefte om de lichaamstemperatuur zo hoog mogelijk te houden. Hij gaat 'isoleren'. De veren worden opgezet en met veel lucht daartussen vormt dat een uitstekend 'isolatiedeken'. Hiermede doet de vogel pogingen om vanuit zijn eigen lichaam de ziekte waarmee hij besmet is te bestrijden. Of hij daarin slaagt hangt van de aard van de ziekte af, de ernst van de situatie en de lichamelijke konditie. Het dikzitten van een vogel is voor de kweker in ieder geval een signaal dat hem er moet op attenderen dat er iets loos is. Hoe de vogel verder behandeld moet worden hangt af van veel factoren. Het overkomt mij nog wel eens dat ik 'plotseling' een vogel heb die dikzit. Achteraf blijkt dan dat het toch niet zo plotseling was. Dan blijkt vaak dat hij verdacht veel op de voerbakken zat, rustiger was dan normaal en soms ook erg vertrouwelijk. Hij was al eerder niet erg lekker maar van echt dikzitten was toch nog geen sprake. Een niet ernstig zieke vogel trekt namelijk zijn veren glad als men dicht bij hem komt en lijkt daardoor gezond. Zodra het wat rustiger is zet hij de veren op. Daarom nogmaals het advies uw vogels veel te observeren en hou vooral de voerbakken in de gaten als u ze net van tevoren hebt bijgevoerd.

Huib Vervest

Volière van de maand

Ook in dit nieuwe jaar, 1981, hopen we deze rubriek te kunnen voortzetten. Onlangs werden we opgebeld door een van onze leden en bij het onderwerp maandblad vertelde hij dat hij altijd De Volière van de Maand het eerste las. Hij vond dit machtig interessant en leerzaam. Zo zullen er ongetwijfeld meer zijn. Het doorgaan met deze rubriek hangt echter wel van u zelf af. Als uw redactie geen voldoende materiaal ter beschikking heeft, valt er moeilijk verder te gaan. U kent allen de voorwaarden? Goed scherpe, liefst zwart/wit foto's met in een begeleidend schrijven zoveel mogelijk gegevens over de gebruikte materialen, de afmetingen, de inrichting, beplanting en bevolking etc. etc., zenden aan het redactieadres, Postbus 74 te Bergen op Zoom.

Dit deed ook D.J. Altena, Leeuwerikstraat 4 in Hardenberg. Hij bouwde een bijzonder fraai vogelverblijf waarvan de eerste indruk een rustiek tuinhuisje is te zijn. Het nachtverblijf, annex kweekruimte, heeft een oppervlakte van ongeveer 3 x 2,50 meter en is geheel opgetrokken uit hout. Aan de buitenzijde half rond hout, aan de binnenzijde spaanderplaat. Na het timmeren van het houten geraamte voor dit binnenverblijf, is het geheel bespannen met stevige plasticfolie en toen zijn er de halfronde deeltjes tegenaan getimmerd. Tussen deze buitenwand en de uit spaanderplaat bestaande binnenwand, is een 4 cm dikke laag isolatiemateriaal aangebracht. De ruiten zijn

van termopane. In deze goed geïsoleerde ruimte, welke verwarmd kan worden en waarin ook elektrische verlichting is aangelegd, zijn een grote vlucht en vier kleine vluchtjes gemaakt met daarnaast nog ruim voldoende werkruimte en plaats voor een achttal broedkooien. De buitenvlucht, waarvan de stijlen, bovenregels en gordingen bestaan uit rondhout is 2,10 m hoog en heeft een oppervlakte van 2,60 x 2,60 m.

Om deze buitenvlucht is van oude steen een bloemenbak gestapeld welke rijk is voorzien van allerhande planten. Ook in de vlucht is de nodige beplanting aangebracht. Tegen de achtergrond van veel en hoogopgaand groen doet dit in lichtbruine kleur gehouden vogelverblijf het erg goed en de ouderwetse rode dakpannen geven het bouwwerk een aardig accent. Let ook eens op de afwerking van de kap (zie foto 2), waarvoor eveneens half rond hout is gebruikt. Onze complimenten voor dit stukje creativiteit, het is beslist een aparte en stijlvolle volière waarin de aanwezige kanaries, zebra vinken, kwartels en kleine tropen zich zeker wel zullen thuisvoelen.

In april 1980, ving Kees Soeterings, Kapelweg 58 in Boxtel, aan met de bouw van de volière die u op foto 3 en 4 ziet afgebeeld. De totale lengte van dit bouwwerk bedraagt 8 meter. Het binnenverblijf is opgetrokken van steen en afgedekt met golfplaten. Van binnen is de kooi met spaanderplaat betimmerd en ook hier geheel

met glaswol geïsoleerd. Tegen dit bouwwerk zijn de buitenvluchten geprojecteerd. Elke vlucht sluit aan op een ruimte in het stenen binnenverblijf. De scheiding tussen binnenverblijf en buitenvlucht bestaat uit een schuifraam dat op rolletjes loopt.

U kent het wel, de rolletjes zijn bovenaan het raam gemonteerd en hangen in een rail. Door het raam opzij te schuiven ontstaat er één lange vlucht. Voor de grondplaten, steilen, bovenregels en gordingen van de buitenvlucht zijn houten balkjes van 5 x 7 cm gebruikt. De buitenvluchten rusten op een gemetselde fundering van 60 cm, waarvan ruim tweederde zich onder het maaiveld bevindt. Alle houtwerk is donkergroen geschilderd en na het bevestigen van het welbekende zeskantige, zgn dubbeltesgas, betimmerd met helderwit geschilderde latten. In het binnenverblijf is ook electriciteit aangelegd, zodat lamplicht kan zorgdragen voor een verlenging van dagen. De vluchten zijn zowel van binnenuit als van buiten allemaal te betreden. Van binnenuit via de opengeschoven ramen, van buitenaf via de in de zijwanden van de vluchten gemonteerde deurtjes. Buiten loop je dus van vlucht in vlucht. De volière, en u had dat kunnen raden, is voornamelijk bevolkt met grote parkieten, maar er is ook een vluchtje met wildzang, met grasparkieten en met tropische duifjes. Dit bouwwerk lijkt ons bijzonder deugdelijk. Er is met overleg ge-

werkt en het ziet er allemaal doelmatig uit.

Tenslotte weer een héél ander type volière. Deze bijdrage zit vol contrasten. Foto 5 toont u de volière van ons 12-jang jeugdlid Alexander de Vries, Gasthuisstraat 1 in Geertruidenberg. Hij schreef ons de volgende brief die wij onverkort opnemen: 'Wat was ik blij met de twee parkieten die ik kreeg met de kooi op vier palen. Toen ik uit het ziekenhuis kwam stond hij in de grote tuin van de 'Godshuizen' waar wij wonen temidden van 29 bejaarde mensen. Mijn moeder is hier beheerster. Toen mijn vader bemerkte hoeveel liefde en interesse de bejaarden voor deze vogeltjes toonden, zei hij dat er een grote behoefte bestond aan een volière. Wij hebben toen toestemming aan het college van regenten gevraagd en we mochten er één bouwen. Na aanvraag en goedkeuring van B en W zijn we aan het werk gegaan. De fundering is van durox-blokken die koud tegen elkaar goed vast en waterpas in de grond zijn gezet boven op een matje van gaas ter wering van muizen enz. De bovenbouw is van oud grenenhout, balkjes van 4,5 x 4,5 cm waartegen geplastificeerd vierkantmazig gaas is gespannen. De stijlen zijn daarna afgezet met water-

vaste triplexstroken van 10 mm dik en 7 cm breed. Het geheel is overigens demontabel. Het kapje van de volière, het 'binnengedeelte', is ook afneembaar, het heeft vier hoekkeperpjes en twee dakkapelletjes en is met singeltes bekleed. Wat uitgezaagde versierselen geven het geheel een leuk aanzicht. Rondom zowel de binnen- als de buitenvolière zit tot een hoogte van 50 cm vanaf de grond, dubbel dik en afneembaar glas. Dit is voor de beschutting van de Californische kuif-, de Chinese en de Japanse kwartels. 's Winters kunnen we ook de noordoostzijde geheel met ramen wind- en tocht dicht maken. Bovenop de volière hebben we wat

bakken met geraniums gezet en om de volière in de grond staan salvia's. In de volière hebben we een vierstruik en een conifeer geplant. Er zit voor elk wat wils in de volière, zoals parkieten (apart), tortelduiven, diamantduifjes, zebra vinken, paradijswida, oranjeweaver, andere wevers, nachtegale, rijstvogels, verschillende kardinalen enz. Ook ben ik nu al weer een jaar lid van de vogelvereniging hier. Ik leer veel van die aardige mensen en ik leer ook erg veel uit 'Onze Vogels'. Als er iemand eens wil komen kijken is hij welkom en krijgt van ons ma ook nog een bakske koffie.'

Nou, wat wilt u nog meer, we hebben er weinig aan toe te voegen. Alex bedankt voor je schrijven, de groeten aan alle bewoners van de Godshuizen en nog veel succes en plezier van je vogels. Ou doe!

1980 is voorbij

Opnieuw is er een jaar voorbij. Wanneer we terug kijken naar al hetgeen in dat jaar heeft plaats gevonden, komen we ook in onze hobby vreugde en verdriet tegen. Verdriet in de eerste plaats over het verlies van goede vrienden, welke van ons zijn heengegaan. Teleurstelling wegens het mislukken van de kweek; het verloren gaan van goede vogels; maar ook vreugde bij het zien van goede kweekresultaten; over de aanschaf van nieuwe vogels. Al met al een jaar waarin alle aspecten van onze mooie hobby intensief zijn beleefd.

De groei van ons ledental was ononderbroken en het laat zich aanzien dat ook in 1981 opnieuw grote ledenwinst zal worden geboekt, zodat wij bij het 50-jarig bestaan de 50.000 hebben bereikt.

Verheugend is dat ook de verstandhouding met andere organisaties goed te noemen is. Dat er intern een prettige samenwerking is tussen districtsbestuurders, technische commissies, redactie, keurmeesters, personeel van het bondsbureau en speciaalclubs.

Vogel '80 heeft opnieuw laten zien waartoe onze leden in staat zijn, terwijl daarnaast ook de afdelingen ons met hun bijeenkomsten en shows weer plezierige uren hebben geschonken en menige contacten tussen onze leden tot stand hebben gebracht of verstevigd.

Bijzonder verheugend is ook dat wij maandelijks ons blad 'ONZE VOGELS' in de bus krijgen, die ook dit jaar weer ons de nodige informatie verstrekte in een wat aangepaste vormgeving. Wij hopen dat mede door uw bijdrage en redactie, dat ons blad nog meer aan de verlangens van onze leden zal kunnen voldoen. Dank wil ik uitbrengen aan het vertrouwen dat onze leden het afgelopen jaar dit bestuur hebben willen schenken, dank ook speciaal aan mijn medebestuurders voor hun steun welke het mij mogelijk heeft gemaakt mijn taak als voorzitter vanaf juni te vervullen.

Namens het gehele bestuur van de N.B.v.V. wens ik u allen en uw gezinnen een voorspoedig 1981, met dank voor uw wensen die wij van u mochten ontvangen.

W.J. MULDER,
voorzitter

Vogel '81 De best geslaagde show ooit gehouden

Ieder die meer dan normale belangstelling heeft voor de bondskampioenschappen en dus ook jaar in jaar uit het verslag daarover in dit maandblad heeft gelezen, zal het wellicht zijn opgevallen dat we verschuldende malen hebben gesproken over records. Sorry beste mensen, ook nu weer moeten we daarmee beginnen alhoewel we zeker beseffen dat er ergens wel een grens zal zijn. Hoe dan ook, Vogel '81 heeft alle records gebroken en hoe. Met 5986 wedstrijdvogels, bijna 2000 vogels in de zogenaamde verkoopklasse en een aantal bezoekers dat de 12.000 ruimschoots overschrijdt mogen we voorzichtig constateren dat dit gebeuren grandioos is geslaagd. Ook organisatorisch was het een nagenoeg vlekkeloos evenement. Natuurlijk, zijn we daar erg blij mee alhoewel we realist genoeg zijn om te beseffen dat we dit op de eerste plaats te danken hebben aan die voortreffelijke ploeg van medewerkers(sters)

die weer op ongekennde wijze en zonder ook maar enige wanklank de zaak tot en met heeft geklaard. Ook is het bijzonder verheugend te constateren dat ook het aantal inzenders toeneemt, dit jaar meer dan 1000.

Al bladerend in de goed verzorgde katalogus dwalen we in onze gedachten nog eens langs de kooien. Een enorme verscheidenheid aan kleurslagen, soorten en rassen en... van zeer goede kwaliteit. Sprekend is de opmerking van een lid van een technische commissie welke een aantal vogels moest uitzoeken voor het keurmeestersexamen. Je vindt hier alleen maar goede vogels en je kunt de kandidaten toch niet alleen topvogels voorzetten er moet net zo goed **slechte** kwaliteit zijn. Hij kon ze nauwelijks vinden. Nogmaals, een spre-

kend voorbeeld van de duidelijke kwaliteitsverbetering die zich gedurende de laatste jaren in opgaande lijn ontwikkelt. We mogen daar erg gelukkig mee zijn alsook met het feit dat er voortdurend kweekresultaten worden behaald waar men enkele jaren geleden nauwelijks van durfde te dromen. Ook nu weer was een ruim aantal kweekprimeurs, waarvan enkele zeker het predicaat wereldprimeur verdienen, te bezichtigen en de zo succesvolle kwekers kwamen dan ook terecht in het bezit van de NBvB-Oorkonde. Elders in dit blad treft u hun namen aan. Vooral uit dit laatste blijkt dat de vogelliefhebber van vandaag wel degelijk beseft waar hij mee bezig is; het instandhouden van de soort.

Dat de keurmeesters hun handen vol hebben gehad om in de diverse hoofdgroepen de kampioenen vast te stellen, moge voor zich spreken. Zij hebben naar eer en geweten hun taak verricht en wat ons betreft verdienen ze applaus. De speciaalclubs hebben ook niet stilgezeten en dank zij de activiteiten binnen die clubs hebben zij aan het succes van Vogel '81 duidelijk bijgedragen.

De opening is verricht door Mr. F.H.J. von der Assen van het Ministerie van CRM, die ons helaas nog niet kon vertellen of bijvoorbeeld de goudvink nu wel of niet als kooivogel zal worden aangemerkt. Het ontwerp van de nieuwe Vogelwet zal naar alle waarschijnlijkheid in het voorjaar in de openbaarheid komen en wij zullen

Kweken van Europese vogels en hun kleurafwijkingen in Nederland en België

Tekst: Dik den Hoed

De mogelijkheden om volièrevogels te houden resp. ermee te kweken zijn t.a.v. Europese vogels in Nederland en België voor de liefhebber wel zeer verschillend. Waar de wet van 1936 bij ons slechts een zeer beperkt aantal toelaat, mag men bij onze zuidburen een groot aantal soorten Europese vogels als volièrevogels houden (mits ze voorzien zijn van een gesloten voertring).

Sinds enige tijd mag een in de wet genoemde vogel voorzien van een gesloten voertring, op een geleidebiljet vermeld, in ons land naar en van een tentoonstelling vervoerd worden, iets wat voordien strafbaar was. Reden te meer om onze gekweekte Europese vogels te ringen!

Kooivogels die in de Vogelwet 1936 genoemd worden zijn:

Sijs, Groenling, Vink, Merel, Geelgors, Kneu en Putter. Let wel: men mag ze in een volièrre houden, ermee kweken, maar men mag ze niet vangen, verkopen, vervoeren (behalve naar een tentoonstelling. Zie boven). In de wet als schadelijk aangeduide vogels zijn ook als kooivogels toegestaan b.v. Huismus en Spreeuw. Maar ook deze mag men niet vangen, verkopen, vervoeren. In België mag men de volgende Europese vogels in de volièrre houden (met gesloten voertring!):

Sijs, Barmsijs, Europese Kanarie (Ci-

nie), Dwerggors, Grijze Gors, Citroensijs, Distelvink, Frater, Kneu, Vink, Keep, Bosgors, Cirigors, Ortoiaan, Witkopgors, Rietgors, Geelgors, Goudvink, Huismus, Ringmus, Groenling, Appelvink, Kruisbek, Grauwé Gors, Zanglijster, Pestvogel, Merel, Spreeuw, Rosé Spreeuw, Belflijster, Grote Lijster, Ekster, Kauw, Gaai.

Ondergetekende hoopt dat het aantal kwekers dat zich wil gaan toeleggen op het kweken van bij de wet toegestane kooivogels zal toenemen. Hierdoor kunnen wij nog meer bewijzen dat met de vereiste toewijding het kweken van Europese vogels in de volièrre mogelijk is. Door een verantwoord ringsysteem zou de bij veel liefhebbers aanwezige behoefte aan verruiming van soorten in de nieuwe vogelwet bevredigd kunnen worden. De Goudvink en de Barmsijs behoren tot de meest vertrouwelijke en geschikte vogels voor een toegewijd liefhebber. In België worden eerder genoemde vogels met groot succes in grote aantallen gekweekt, zelfs in broedkooien. Bovendien zijn daar reeds 6 soorten gedomesticeerd verklaard, t.w.: Groenling, Ringmus, Huismus, Zanglijster, Merel en Sijs.

De kleurmutaties van Europese vogels zou men geheel vrij moeten geven.

Mutanten zijn hoge uitzonderingen in de vrije natuur; bovendien hebben ze door hun afwijkende kleur een geringere overlevings- en paringskans. De kleurafwijkingen die men in volièrres aantreft zijn altijd aangekochte vogels uit het kweekoverschot van andere liefhebbers. Er is dus geen enkele inbreuk gepleegd op het bestand van de soort in de vrije natuur.

Trouwens elke kweker weet dat de voortplanting van in volièrres geboren vogels beter en gemakkelijker verloopt dan van soortgenoten uit de vrije natuur.

In Nederland worden de volgende kleurmutaties gekweekt:

Groenling: bruin, agaath, isabel, lutino, satinet.

Sijs: agaath, pastel, bruin, isabel pastel.

Huisumus: bruin.

Vink: isabel.

De kennis van al deze soorten in het veilig volièremilieu groeit gestaag en komt de ornitologie ten goede.

Deze bijdrage van de vogelkweek aan de ornitologie zou positiever moeten worden benaderd vanuit ornitologische kringen en natuurbeschermers.

De gegevens vanuit België zijn gedeeltelijk verkregen van m'n vriend Louis Gonnissen uit St. Truiden.

Wildzangkwekers opgelet

Leden die het nu komende kweekseizoen met Europese kooivogels, wildzang dus, willen gaan kweken, dienen, willen zij althans in de loop van dit jaar voor hun eigen kweekvogels de beschikking krijgen over een Vogelvergunning D, hun jonge vogels met de speciale vaste voertringen (K ringen) te ringen.

U kunt deze ringen vanaf heden tot uiterlijk 8 maart a.s. bestellen en wel door overmaking van het verschuldigde bedrag op giro 114 83 24, t.n.v. NBvV te Bergen op Zoom en onder duidelijke vermelding van WILDZANG-RINGEN, alsmede duidelijke vermelding van uw naam, adres, soort en aantal ringen. De ringenprijs is 30 cent per stuk. Minimum afname 10 per soort.

De ringenmaat is als volgt: 2,5 mm voor sijs en kleinsoortige putter, 2,9 mm voor grotere putters alsook voor de vink, kneu, geelgors en groenling en 3,5 mm voor de merel.

De door u op bovenomschreven wijze bestelde rin-

gen worden zo spoedig mogelijk, uiterlijk einde maart, aan u toegezonden. Zij nog vermeld dat iedere kweker afzonderlijk zijn eigen ringen dient te bestellen. Collectieve bestellingen via de afdelingssecretaris of ringencommissaris kunnen NIET verwerkt worden. Over controle door de heren Controleurs Vogelwet word u nader door het Ministerie van CRM geïnformeerd.

In het maandblad van juli 1981 zal aan u worden medegedeeld op welke wijze u de Vogelvergunningen D kunt aanvragen.

Nogmaals zij gesteld dat deze vergunningen alleen maar worden afgegeven voor het vervoeren van de vogels naar de tentoonstellingen en aan die vogels welke dit jaar zijn gekweekt en met K ringen zijn geringsd.

Wij wensen u bij voorbaat een succesvol kweekseizoen.